

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelőszövetség.)
Telefon: Automata 204-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 29. szám

Julius hó 16

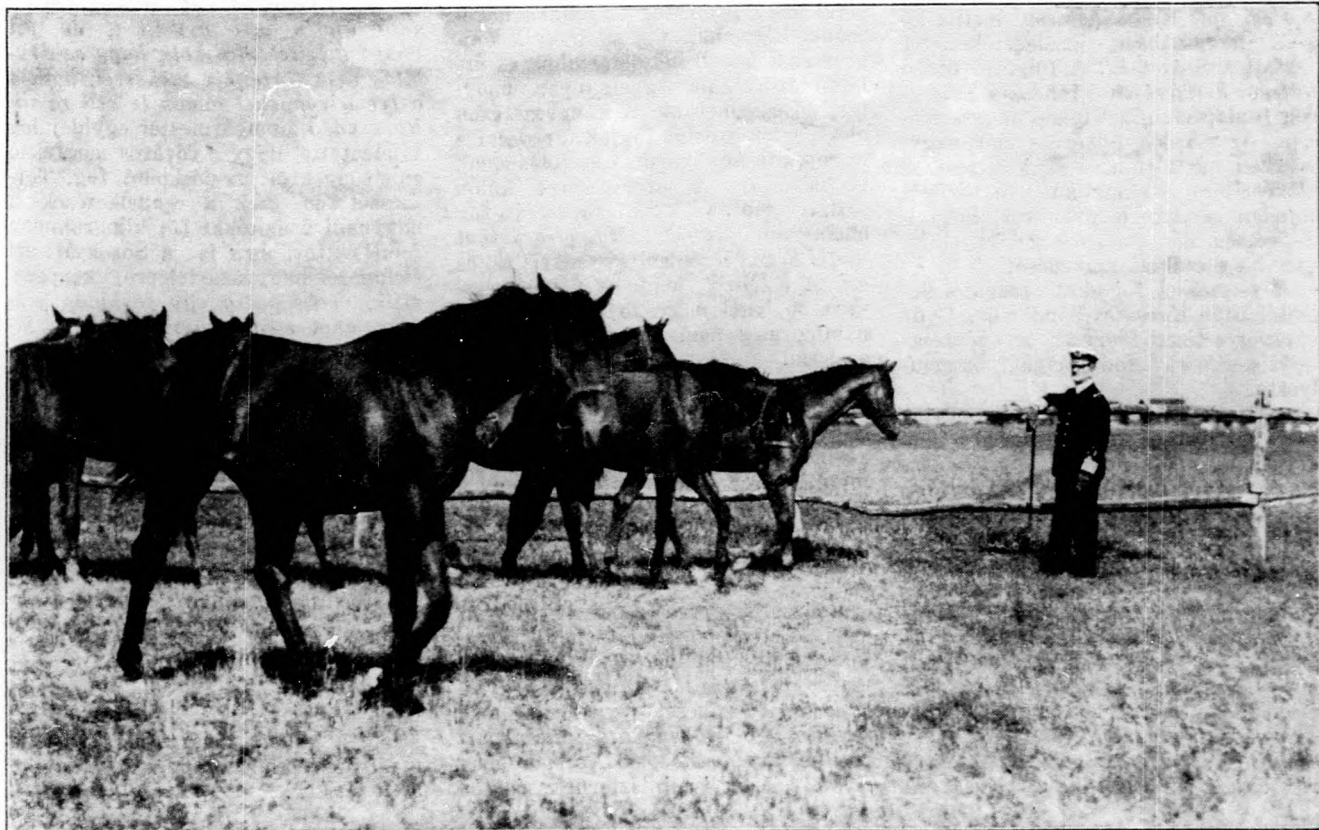
Budapestien községi kongresszust, Balatonfüreden és Szekszárdon kiállítást rendez a Faluszövetség

A „Falú” Országos Földművelőszövetség július hó 6-án délután 6 órakor, Báthory-utca 24. szám alatti székházában igazgatóválasztmányi ülést tartott, melyen megjelentek Mayer János ny. miniszter, elnök, Schandl Károly ny. államtitkár, országgyűlési képviselő, elnökhelyettes, Bodó János, Erdődy-Harrach Tihamér, Kálmán István, Örfly Imre, Rubinek István, F. Szabó Géza és Temesváry Imre országgyűlési képviselők, Balogh Sándor (Szada), Barótné Stégmüller Mária, Baross Endre m. kir. gazdasági főtanácsos, Blaskovich Sándor, Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos, Dömötör István, a Hangya igazgatója, Éhn Kálmán, Gaál István ref. lelkész, Horváth Géza ny. ezredes, Kussbach Ferenc dr., Kovácsics

Sándor dr. egyetemi magántanár, főorvos, Máthé Imre dr., Plósz István, Szabó Sándor dr. és Wanke Gusztáv igazgatóválasztmányi tagok. A Faluszövetség tisztikara részéről Tölgyes István dr. igazgató és Szekeres László dr. főtitkár vettek részt az ülésen.

Mayer János megnyitva az ülést, üdvözölte a megjelenteket, majd reámutatott arra, hogy a gazdasági válság nem enyhült, a nemzetközi tárgyalásokhoz fűzött várakozások ábrándok maradtak, termelési, értékesítési és hitelkérdések terén tehát magunkra vagyunk utalva. A kormány körültekintéssel és agilitással igyekszik piacokat szerezni. Az adós-

ságrendezés végleges megoldását a miniszterelnök ur öszre ígérte. A Nemzeti Egység Pártjának földművelésügyi csoportja messzemenően gyökeres javaslatokat terjesztett a kormány elé, különösen az aranydollárban fennálló adósságok törlesztésével kapcsolatban (Lapunk más helyén részletesen ismertetjük e kérdést. A szerkesztő.), továbbá a termés lefoglalásának és elköttyevetelésének megakadályozása céljából. Reméli, hogy a kormány intézkedései meg fogják oldani e nagyfontosságú problémákat. Ezután jelentette, hogy a Szövetség elnöksége az igazgatói állásra meg-

Horthy Miklós Kormányzó Ur kenderesi birtokán.

hívta Tölgyes István dr. gazdasági tanácsost; Nagy Sándor volt igazgató az OMTK-nál és Kerék Mihály dr. volt titkár a Magyar Gazdaszövetség-nél folytatják munkásságukat.

A Szövetség évnegyedes működése

A napirend tárgyalását Tölgyes István dr. igazgatónak a Szövetség évnegyedes működéséről szóló jelentése nyitotta meg. A Szövetség csekély anyagi erejéhez mérten és kevés-számu tisztviselőkarával mindent el-követett, hogy feladatainak a lehető legjobbban megfeleljen. A tisztviselők a Szövetség munkásságát irányító járási értekezleteket sűrűn látogatták. A fiókszövetségekkel az érintkezés — takarékosági szempontokból — inkább csak levelezés útján volt fenntartható. A Szövetség kötelékébe tartozó testületi tagok és fiókszövetség-munkájukat nagy többségben hivatalosnak megfelelően látják el. A tagokkal való érintkezést szolgálják a Szövetség által rendezett kiállítások is. A pünkösdi ünnepeken Somló-vásárhelyen rendezett kiállítás a Du-nántul kiemelkedő eseménye volt és komoly erkölcsi sikerrel járt. Most van előkészítés alatt a szeptember hó elején Balatonfüreden és október hó elején Szekszárdon rendezendő kiállítás. A tavasz folyamán népfőiskolás előadássorozatot tartott a Szövetség Kiskunlacházán. Megrendezte a Szövetség a magyar-német gazdaiifjúsági csereakciót és a gazdaiifjak olasz-oroszországi tanulmányi tartózkodását. Ugyancsak ebben az esztendőben kezdeményezte a Szövetség a belföldi csereakciót. Kiskunhalason április hó 3-án nagyszabású gazdaértekezletet tartott a Szövetség. A folyó év őszén községi kongresszust rendez a Szövet-ség Budapesten, a Vigadó nagytermé-ben. Az előadók felkérése már nagy-résztben megtörtént és a kongresszus előkészítése folyamatban van. Végül minden remény megvan reá, hogy a Szövetség női szakosztálya ősszel is-mét megkezdheti működését.

A tetszéssel fogadott igazgatói je-lentés után Kovács Sándor dr., Győr vármege tisztí főorvosa, az egészség-ügyi kérdések fontosságát hangsú-lyozta.

— Ha a falvak lakói — mondotta többek közt — kétharmad részben viselik az adóterheket, úgy a köz-egészségügyi intézmények is legyenek kétharmad részben a falvakon.

F. Szabó Géza szeretettel, bizalom-mal és őszinte örömmel köszöntötte Tölgyes Istvánt hivatabalépése alkalmából. Erődy-Harrach Tihámér csatlakozott az üdvözléshez, majd maga is annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy a Szövetség ősszel meginduló munkatervében az egészségügyi kér-désekre nagy gondot fordítson, mert ezen a téren megdöbbentő állapotok és visszasságok uralkodnak. Kussbüch

Ferenc dr. javaslatot tett arra nézve, hogy a rádió beállíttassék a Szövetség célkitűzéseinek — így az egészségügyi kérdések propagálásának — szolgál-tába. Gaál István a rádióval kapcsolat-ban azt kérte, hasson oda a Szövetség, hogy a rádió az esti órák helyett dél-után 2 és 3 óra között adja le a ga-bonatözsde árfolyamait; ehhez ugyan-is a falusi gazdáknak jelentős anyagi érdeke fűződik.

Enyhülés várható a buzakérdésben

Ezután Schandl Károly dr. számolt be a Nemzetközi Mezőgazdasági Bi-zottság berlini üléséről és tájékozta-tást nyújtott a bizottságnak 1934-ben Budapesten tartandó kongresszusáról.

— A berlini közgyűlésnek — mon-dotta többek közt — két eseménye volt. Az egyik: a mezőgazdasági vál-ság enyhítése érdekében a londoni konferencia elé terjesztendő javasla-tok; a másik az 1934-ben Budapesten tartandó kongresszus. A buzakérdés-ben — mint ismeretes — a négy óceánontuli ország paktumot kötött a buzatermelés 15 százalékos csökkenté-sére. Ez a csökkentés megfelel körül-belül 100 millió métermáza buzater-melésnek, annak a mennyiségnek te-hát, amely eddig mint eladhatatlan fölösleg nyomta a buzaárakat. A pak-tum megkötése nyomán bizonyosan enyhülés fog beállni a buzapiacra.

— A XVI. mezőgazdasági kon-gresszus Budapesten való megtartá-sát két évvel ezelőtt a Mezőgazdasági Bizottság prágai közgyűlésén hatá-rozták el. A kongresszus megrendezé-sével nagy felelősség és munka hárul reánk. Elgondoláskunk az, hogy a kon-gresszusi napok belső tartalma és ér-telmi színvonala legyen olyan, mely-lyel dicsekedhetünk. A kongresszusra alcsoportok szerint fogják tárgyalni a mezőgazdasági válság megoldásának problémáját. A szövegetek külön osztályt vívtunk ki. 27 főelőadás fog elhangzani, ebből 4 Magyarországot illeti. A szervezőbizottság máris teljes erővel dolgozik, hogy ez a kongresz-usus, melynél nagyobb a háboru óta nálunk még nem volt, teljes sikert arasson.

Mayer János köszönetét fejezte ki Schandl Károlynak és Blaskovich Sándornak a kongresszus előkészítése körül már eddig is kifejtett nagy munkájukért és jelentette, hogy a Faluszövetség résztvesz a kongresszus munkájában, továbbá megfelelő he-lyen falukiállítást is fog akkor ren-dezni.

Ezután Szekeres László dr. főtitkár számolt be a magyar gazdaiifjak olasz-oroszországi tanulmányútjának sikeréről, majd javaslatára a Szövetség jegyző-könyvi köszönetet szavazott meg Achilles Starace-nak, a fasiszta párt főtitkárának, Giacomo Acerbo olasz földmivelésügyi miniszternek és Co-

lonna herceg, budapesti olasz követ-nek, mert a tanulmányutat megértés-sel felkarolták és megvalósítását tá-mogatásukkal lehetővé tették.

Visszasságok a fővárosi piacokon

Most Szekeres László dr. főtitkár a pestkörnyéki termelők és a fővárosi piaci rendszabályok kérdéséről tett jelentést. Junius hó 23-án a főváros értekezletet hívott össze a főváros piacain és vásárcsarnokaiban áru-sításra jogosult őstermelőknek adandó igazolványok kiadása tárgyában. Az értekezleten a Faluszövetség részéről Tölgyes István dr. igazgató vett részt. Vajna Ede dr. tanácsnok közölte, hogy a Budapesttől 30 kilométeren belül fekvő községeknek az őstermelői igazolványokat megküldte azzal, hogy azokat a községi előjáróság a község-ben levő termelői érdekeltséggel is láttamoztassa. Olyan községekben, ahol mezőgazdasági bizottság nincs, a Faluszövetség láttamozza az igazolvá-nyokat. Tölgyes István dr. azt javasolta, hogy szervezzenek egy állandó bizottságot, melynek legfőbb feladata lenne a piaci kérdéssel kapcsolatban felmerülő termelői kívánságokról a fő-város illetékes ügyosztályát esetről-esetre tájékoztatni. — Junius hó 14-én ugyancsak értekezlet volt a főváros-nál a piaci rendszabályok tárgyában. Az értekezleten a Szövetség részéről Tölgyes István dr. jelent meg. A fő-város hozzájárult a termelői érde-képviselők álláspontjához, mely sze-rint a főváros a jövőben is megengedi az őstermelőknek az idénypiacokon való kicsinybeni árusítást, de ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy az áru-sítás nem történhet székérről, hanem a termelvényeket onnan le kell rakni. Borvendég alpolgármester egyidejűleg kijelentette, hogy a főváros megfelelő emelvényekről gondoskodni fog. Ter-mészetesen ezek a rendelkezések a nagybani árusítókat (öt kilogramm felül!) továbbra is a Soroksári-uti élelmiszer-nagyvásártelepre kényszerítik, még pedig egy jéghideg pin-cébe, ahol megbetegszik minden em-ber. A kocsik számára kijelölt terüle-ten pedig 600 székérről több nem fér el, pedig 1500—1600 székérré keli számítani. A helyszüke miatt állandó-an surlódások, közelharok, zavarok és feljelentések vannak. Mindezek és tetejébe a kistermelők elkeseredése meggondolatlanságokra vezethet. Ezt elkerülendő, a Szövetségnek a vár-megyével és az összes közületekkel egyetértésben rá kell venni a fővá-rost, hogy új szabályrendeletet alkos-son.

Balogh Sándor (Szada) szerint örökösen az a jelszó, hogy ki kell bé-kíteni a falut a fővárossal. Ma pedig a közte levő ürt száz százalékkal ki-szélesítették.

— Kéblére ölel bennünket a főváros — mondotta — de a lábával rug egyet rajtunk. Megengedi, hogy a kocsival bejőjjünk, de arra kényszerít, hogy vigyük el a lovakat, a terménnyel pedig másvalakit küldjünk le a pincébe. Az östermelői igazolványok kiállítására körül is sok a vegzatura.

Baross Endre dr. szerint a Szövetségnek a legerélyesebben közbe kell lépnie a kormánytól a fővárossal szemben. Szükséges a kövezetvámok leszállítása is, mert ezek ma 50 százalékkal magasabbak, mint békében. Az östermelői igazolványoknak új tartalmat kell adni és azokat helyi kiskereskedői igazolványokká is át kell alakítani.

Tölgyes István dr. hangsúlyozta ezután a piackérdés nagy fontosságát és részletesen ismertette a legutóbbi fővárosi tárgyalások eredményét. A Szövetség továbbra is napirenden fogja tartani ezt az ügyet, de a panaszok orvoslásáért több szívóssággal fog küzdeni, mint eddig.

Az ülés Mayer János elnök zárószavaival ért véget. (m. e.)

Walter Darre

Uj név. Olvasóink nagy része minden valószínűség szerint csak most ismerkedik meg vele, de ahogy a német események fejlődését látjuk, biztosak vagyunk benne, hogy a közel jövőben igen sok szóbeszédre és gondolkodásra fog nálunk is alkalmat adni. Sőt nálunk, a Nagyatádi Szabó István agrár országában, ahol minden hatalmat a falura és a földművesosztályra építenek, de mellette a nagytöke és kartelek olyan korlátlan és megbonthatatlan uralma valósul meg, amilyen még a győztes országokban is alig található, fokozott érdeklődésre tarthat számot. Ki ez a Walter Darre nevű ur? Az, akit most Hitler kancellár a német gazdasági szervezetek élére állított, hogy vele és általa megszüntesse azt a nagytökések és kartelvezérek pénzén üzött agrárreakciót, amelyet Hugenberg képviselt eddig s amely az elsőrendű iparral és világkereskedelemmel rendelkező Németország gazdasági életét is sikerrel bénította meg. Walter Darre fiatal ember, a háboruban csak 22 éves volt. Délamerikában született. Ősei franciák. Egy könyvet írt 1929-ben. Címe „A parasztság mint az északi faj életforrása“. Ez most a német nemzeti szocialista agrárpolitika bibliája. És Walter Darre az apostola, aki adott hatalmánál fogva cselekedhetik is. Sikerül-e neki a hatalmas német nagyipar, töke és kartelek hazájában? Érdeklődéssel figyeljük. Könyve nem új nekünk. Azt, ha meg nem is írta, elmondta Nagyatádi és megkísérelte megvalósítani is. De ember tervez, kartel végez... Most a nagy német nemzet kísérletezik. Kíváncsiak vagyunk, nagyon kíváncsiak...

A mi főkérdésünk

S hogy miért vagyunk kíváncsiak, azt is megmondjuk, de előbb néhány kérdést kockáztatunk meg. Azt, hogy azoktól várjuk-e a hibák és bűnök helyrehozását, akik azokat elkövették velünk szemben? És nem látjuk-e már tisztán, hogy ebben az irtózatossággal gazdasági kataklizmában a józan ész minden elgondolása napról-napra felborul s az önző számítások önvédelmi harcában csak egy megoldás, egy helyes elgondolás lehetséges az otthoni nyugalom és rend és boldogulás elérése? Ki után igazodhatunk mi ma? Találunk két országot vagy nemzetet, amelynek érdeke azonos? Arany, vagy nem arany, szónokolják és érvelik a világ két táborra oszlott hatalmasai. Hol a mi aranyunk? Anschluss, vagy nem Anschluss, riadozik a népek zaklatott lelkiismerete. Mit tehetünk mi arról? És arról is szó esik, hogy agrárválság van. De csak a másik kettővel kapcsolatban, mint hozzátartozó függelék. Mint a nagy lármának gyenge zöreje. Pedig nem az. Mi tudjuk és érezzük, hogy ez a főkérdés. Fontosabb mindennél. És a főhiba az és mindennél előbb való, hogy nem ez a főkérdés. Németország jó uton kezd most járni. És mi figyelünk rá. Mert a föld föld. Az a talaj. Azon lehet élcuszni. És nálunk nem az arany a fontos, ami nincs, hanem a föld, ami van és a buza, amit a dolgozó magyar karok termelnek, hogy nyugalom, magyar jövő és megélhetés legyen. A mi életkérdésünk senkiéivel sem azonos. Nem is szabható másokéhoz. Nekünk itthon, önállóan kell a saját kérdéseinket megoldani. És pedig sürgősen... M. J.

BELPOLITIKA

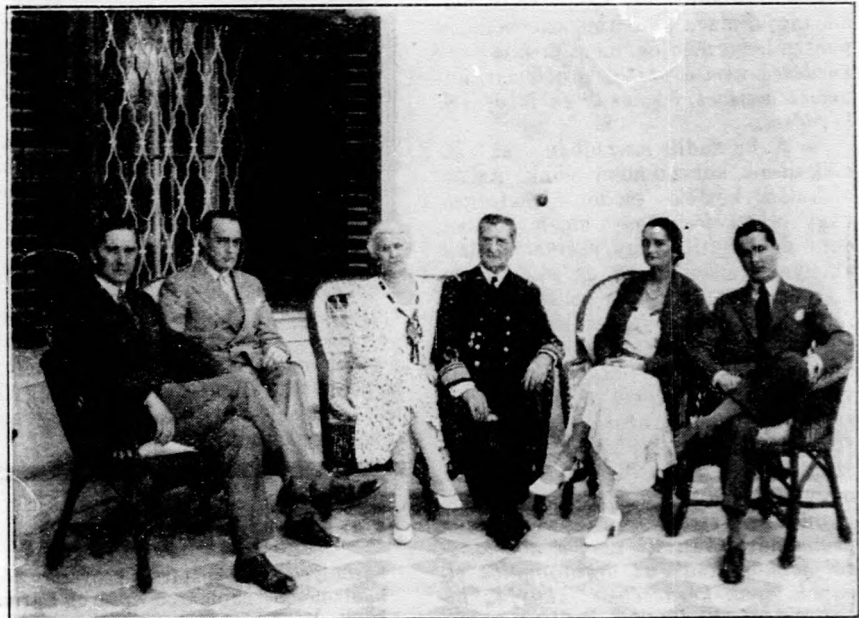
Képviselőház.

A képviselőház július hó 4-iki, keddi ülésén elfogadták a vármegyék és városok házadómentességéről szóló pénzügyminiszteri jelentést, majd a pénzügyminiszter bányahatósági jogkörének a kereskedelmi miniszterre való átruházásáról szóló törvényjavaslatot. Imrédy Béla pénzügyminiszter módot talált arra, hogy a solymári bányászoknak az egész társadalom elismerését tolmácsolja.

A július hó 5-iki, szerdai ülésén a Ház felhatalmazta az elnököt, hogy a megmenekült solymári bányászok részére a képviselők legközelebbi ülésénél 4—4 pengőt, összesen 980 pengőt levonhassanak. Ezután elfogadták a szeszcsempészsének a tengeren való megakadályozásáról szóló magyar- finn megállapodás becikkelyezésére vonatkozó javaslatot, majd interpellációk hangzottak el.

A július hó 6-iki, csütörtöki ülésén a Ház megkezdte a kormányzói jogkör módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslat a magyar királyság élén álló államfő országgyűlést elnapoló régi alkotmányos jogának egész terjedelemben való helyreállítását tartalmazza. A szónokok: Zsitvay Tibor, Illés József, Farkas Tibor, Wolff Károly, Eckhardt Tibor valamennyien hozzájárultak a javaslatához és a legmelegebb ünneplésben részesítették a Kormányzó Ur személyét.

A július hó 7-iki, pénteki ülésén tovább folytatták a javaslat tárgyalását. Gál Jenő, Dési Géza, Zsitvay Tibor, Lázár Andor igazságügyminisz-

Horthy Miklós Kormányzó Ur családja körében Kenderesen.

A londoni világgazdasági értekezlet.

A világgazdasági értekezlet elnöke, — Amerika ismeretes állásfoglalása következtében — úgy határozott, hogy az értekezlet tovább folytatja munkáját, de most már csak a gazdasági kérdéseket tárgyalja, a pénzügyi és vámpolitikai kérdéseket ellenben kikapcsolja. Imrédy Béla pénzügyminiszter július hó 8-án visszatért Londonba, mert olyan problémák merülhetnek fel, melyek Magyarország gazdasági életére nézve rendkívüli jelentőséggel bírnak. A konferencia egyik legkomolyabb eseménye, hogy a nemzetközi buzaegyezmény megkötésére irányuló fáradozások sikerrel kecsegtetnek. A dunavölgyi gabonatermelő államok és Lengyelország megegyeztek a buzatermelés csökkentése és az előnyvámok rendszerének megszüntetése ügyében.

Szőlő- és bortelemelés

Ezen a címen új rovattal bővült a Vasárnap, hogy eleget tegyen az olvasók részéről érkezett számos kívánságnak. Az új rovat, mely a szőlő- és bortelemelés körébe vágó kérdések széles területét fogja felölelni, főként a csemege-szőlő-termelésre való áttérés jelentőségével, várható hasznával és gyakorlati tudnivalóival ismerteti meg az olvasót. A cikksorozatot Irsai M. József szőlősgazda, a csemege-szőlő-termelés egyik kitünő és eredményes művelője írja, akinek nevéhez már néhány elsőrangú, korai szőlőfélése kitenyészése fűződik. Reméljük, hogy olvasóink egyrészt örömmel veszik tudomásul lapunk anyagának gazdagodását, másrészt olyan figyelemben fogják részesíteni a cikkeket, melyet méltán megérdemelnek.

A Felső-Tisza pusztítása

A Felső-Tisza áradása óriási pusztítást okozott. A megszállott területen fekvő Tiszaujlakon 540 ház közül már csak 80 áll, az is roskadozik. A környék 17 magyar faluját elöntötte az ár. Július 11-én reggel Nagy- és Kistárkánynál a Tisza átszakította a gátat és elöntötte a dohánytermő vidékeket. Nagybocksónál tizezer köbméter szállításra készen álló fát magával sodort az árvíz. Hazánk területét nem fenyegeti árvízveszedelem. A hullámterületeket, két-hármezer holdat elöntött a víz, de az árvízveszedelmet sikerült elszigetelni.

ter és Gömbös Gyula miniszterelnök felszólalása után a Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta. A javaslat elfogadása után a Ház tagjai percekig éljenztek a Kormányzó Urat.

Ezután a 33-as bizottság 22 képviselőházi tagját választották meg a következők személyében: Behlen István gróf, Biró Pál, Bud János, Esterházy Móric gróf, Éber Antal, Gyömöreý Sándor, Ivády Béla, Kállay Tibor, Kenéz Béla, Kozma Jenő, Lakatos Gyula, Marschall Ferenc, Mayer János, Nagy Emil, Péntek Pál, Rassay Károly, Schandl Károly, Sigray Antal gróf, Sztranyavszky Sándor, Temesváry Imre, Ugron Gábor és Wolff Károly.

A Ház július hó 8-án, szombaton nem tartott ülést.

A július hó 10-iki, hétfői ülésen harmadszori olvasásban is elfogadták a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot.

A Ház legközelebbi ülését július hó 13-án tartja.

A Nemzeti Egység Pártja értekezlete.

A Nemzeti Egység Pártja július hó 4-én pártértekezletet tartott, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök beszédet mondott.

— A pártnak és a kormánynak is célkitűzése volt — szólott többek közt — a nemzeti egység megteremtése és ez lesz a célkitűzése a jövőben is, mert a független állami életet élő nemzetnek szüksége van a pártoskodástól és a mindenáron való ellenzékieskedéstől mentes politikai légkörre.

— A nemzeti egység megteremtésénél elsősorban a lelkek meghódítására van szükség, mert arra kell ránevelni a magyarságot, hogy nagy kérdésekben, bármilyen felfogást képviseljen is a nemzet egyik vagy másik tagja, maga a nemzet azonos álláspontra helyezkedjék, mert ezek a nagy kérdések nem a pártok problémái, hanem a nemzet jelenének és jövőjének kérdései.

— A huszadik században, az átalakulások korszakában élünk. Az átalakulás kétféle módon lehetséges, vagy *revolúciós uton*, amely rombol, dönt és pusztít, vagy *evolúciós uton*, amelynek azonban az az előfeltétele, hogy megismerjük a korszak jelkét, felfogjuk eseményeinek lényegét és ha felfogtuk, elhatározzuk, hogy milyen eszközzel akarjuk ezt keresztülvinni. *Mi az evolúció útjára lépünk.*

— A kormányzatnak legközelebbi feladata hármias. Mielőtt a Ház nyári szünetébe megy, javasolom a pártnak, hogy a *Kormányzó Ur öfömlétségére jogkörét terjesszük ki*. Nem nagy problémáról van itt szó; a kormányzói jogkört csak az országgyűlés elnapolásának kérdésében akarjuk kiterjeszteni, korlátozva azt azonban a költségvetési és zárszámadási kötelezettséggel.

Sztranyavszky Sándor pártelnök föltette ezután a kérdést, hogy a párt magáévá teszi-e a kormányzói jogkör kiterjesztésének kérdésében a kormány felfogását. A párt nagy éljenzés közben, *egyhangulag magáévátette a miniszterelnök javaslatát.*

Gömbös Gyula miniszterelnök ezután folytatta beszédét:

— Bejelentem, hogy a kormány legfontosabb kérdésnek a *kivitel fejlesztését tartja*. A berlini utam is elsősorban ezt a célt szolgálta. Ausztriával kapcsolatban nem azon van a hangsúly, hogy egy uralkodó kormányzása alá kerüljünk, hanem azon, hogy a két ország megértse egymás *utaltságát és hogy diszponálva vannak arra, hogy a legszorosabb baráti viszonyban éljenek egymással.*

— A következő kérdés a *gazdaadóságok kérdése*. Már kijelentettem, hogy a kormány ebben az évben *rendezni kívánja ezt a kérdést, magasabb állampolitikai és gazdasági érdekek szem előtt tartásával*. Ez azonban nem lehet szanalás olyan értelemben, hogy *most aztán mindenkinek mindent engedünk*. Ez csak segítés lehet, amely abba a helyzetbe hozza az érdekelteket, hogy kötelezettségeiknek eleget tudjanak tenni.

Nagy éljenzés és taps fogadta a miniszterelnök beszédét, majd a párt Sztranyavszky Sándor pártelnök indítványára *köszönetet szavazott a miniszterelnöknek és a kormány tagjainak az ország ügyeinek céltudatos és a nemzet nagy érdekeihez igazodó önfeláldozó vezetéseért és biztosította a kormány tagjait arról, hogy a párt továbbra is egy emberként áll a kormány és annak politikája mögött.*

A dolláradóságok rendezése.

Július hó 9-én, vasárnap, a Nemzeti Egység Pártja zászlóbontó nagygyűlést tartott, melyen Sztranyavszky Sándor, a párt országos elnöke mondott nagy beszédet. Hangsúlyozta, hogy a gazdaadóságok terén gyökeres rendezésnek kell bekövetkeznie s ez a kormány ígéretéhez híven, *összel be is következik*. A *dollárkölcsonök aranyjradékával* kapcsolatban átmeneti jellegű, de megnyugtató intézkedésekre kerül rövidesen sor. Ennek az intézkedésnek az a lényege, hogy a *dolláradóságok számára lehetővé válik majd a napi árfolyamon a kamatok befizetése s ezt az illető számlájának javára írják*. A nagygyűlésen *Létay Ernő és Marschall Ferenc országgyűlési képviselők* tartottak még nagyhatású beszédeket.

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárol **Barna-bank**, V. Nádor-utca 26. Telefon: 213—16, 104—67.

Gömbös Gyula miniszterelnök bécsi látogatása

Gömbös Gyula miniszterelnök július hó 9-én, vasárnap délben Apor Gábor követségi tanácsos, Antal István, a miniszterelnöki sajtóosztály vezetője és Vass Elek, a miniszterelnök titkára kíséretében Bécsbe utazott, ahová háromnegyed 6 órakor érkezett meg. A bécsi pályaudvaron a magyar miniszterelnök fogadására megjelentek Dollfuss szövetségi kancellár, több magas állami funkcionárius és a bécsi magyar követség személyzete. Miután Dollfuss szövetségi kancellár üdvözölte a magyar miniszterelnököt, Gömbös Gyula miniszterelnök és Dollfuss kancellár autóra szállt, hogy a magyar követségre menjen.

Hét órakor Gömbös Gyula miniszterelnök a szövetségi kancellár hivatalába ment és látogatást tett Dollfuss szövetségi kancellárnál. A látogatás során hosszabb megbeszélés folyt. A szövetségi kancellár nyolc órakor a magyar követségen viszonzta a magyar miniszterelnök látogatását, mire Gömbös Gyula a szövetségi kancellár meghívására közös vacsorán vett részt, amelyre az osztrák kormány Bécsben időző valamennyi tagja és a magyar követség tagjai voltak hivatalosak.

A magyar miniszterelnök és a szövetségi kancellár közötti megbeszélést a vacsora után is folytatták. A megbeszélés az Ausztria és Magyarország között fennálló barátsági szerződés szellemében folyt le és a szívélyes őszinteség jellegét viselte. A megbeszélés tárgyául a mindkét országot érdeklő összes politikai és gazdasági kérdések szolgáltak. Kereskedelem-politikai téren megvitatták azokat a tapasztalatokat, amelyeket mindkét fél eddig tett az ez év eleje óta érvényben lévő kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban. Ezek a tapasztalatok mindkét felet csak megerősíthetik a már e szerződés megkötése alkalmából elhatározott szándékban, hogy a megkezdett uton tovább haladjanak és figyelemmel legyenek a forgalom további fejlődésére. Végül a szövetségi kancellár ismertette a Fertő-tó részleges kiszáritására és szabályozására kidolgozott terveket. Gömbös miniszterelnök megígérte, hogy foglalkozik e kérdéssel.

Dollfuss szövetségi kancellár által a magyar miniszterelnök tiszteletére adott vacsora után Gömbös Gyula megjelent a szövetségi kancellári hivatal tanácskozó termében és a sajtó megjelent képviselőit tájékoztatta bécsi látogatásáról.

Gömbös Gyula nyilatkozata

Gömbös Gyula miniszterelnök hétfőn délelőtt látogatást tett Dollfuss szövetségi kancellár lakásán, majd fogadta az egyik osztrák lap szerkesztőjét, aki előtt bécsi megbeszéléseiről a következő nyilatkozatot tette:

— Dollfuss dr. szövetségi kancellár meglátogatására már hosszabb idő óta készültem. Minthogy a szövetségi kancellár már járt Budapesten, szükségesnek éreztem látogatásának hivatalos viszonzását. A megbeszélések súlypontja az új kereskedelmi szerződés megkötése óta fennálló gazdasági kapcsolatokon nyugodott. Minthogy gazdasági kapcsolatainkat még jobban ki akarjuk mélyíteni, okszerűnek mutatkozik, hogy a vezető politikusok időnként találkozzanak egyrészt az általános irányzat betartása, másrészt az esetleg felmerülő nehézségek személyes érintkezés útján való elhárítása érdekében.

— A szívélyes fogadtatás, amelyre találtam és — ha szabad így kifejeznem magam — az a barátságos viszony, amely a szövetségi kancellár ur és közöttem, mint régi bajtársak és mint kormányelnökök között fenn-

áll, biztosítékot nyújt abban az irányban, hogy az országaink érdekében végzett munkánkat siker fogja koronázni. Az eredményt annál biztosabbnak tartom, minthogy látom, hogy nemcsak a politikusok, hanem a nép széles rétegei is élénk érdeklődést tanúsítanak a két ország jó viszonyának további kialakulása iránt.

A miniszterelnök hazatérése

Bécsből Gömbös miniszterelnök 11 óra 15 perckor utazott vissza Budapestre. Kevésrel a vonat indulása előtt Gömbös Gyula miniszterelnök Dollfuss szövetségi kancellár kíséretében a pályaudvar elé érkezett. A miniszterelnök, mielőtt belépett a pályaudvar csarnokába, hangosfilm-felvétel keretében búcsúüdvözlést intézett Bécs lakosságához. A miniszterelnök ezután a szövetségi kancellár kíséretében, a búcsúztatására megjelent előkelőségektől kísérve, a szalonkocsihoz indult. A kocsit előtt a két kormányfő szívélyes búcsút vett egymástól. Miután Gömbös Gyula miniszterelnök a megjelent személyiségektől is elbúcsuzott, a vonat elindult.

A miniszterelnök a bécsi gyorsvonattal délután 4 órakor érkezett meg a keleti pályaudvaron a fővárosba. Vele együtt jött Antal István dr. miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának főnöke és Vass Elek dr. miniszteri osztálytanácsos, a miniszterelnök titkára. A miniszterelnök barátságosan üdvözölte a fogadására megjelenteket, ezután autójába szállt és elhajtattott. A délután folyamán a miniszterelnök a felsőház bizottsági ülésén vett részt.

Gömbös Gyula miniszterelnök Bécsbe indul a budapesti keleti pályaudvarról.

A jobboldali ablaknál Antal István miniszteri tanácsos, sajtófőnök áll.

Angol roham a trianoni békeszerződés ellen

Jelentettük, hogy az angol alsóház hat tagja június hó 27-én javaslatot terjesztett be, mely arra szólítja fel a kormányt, hogy a trianoni békeszerződés revíziójának kérdését tűzze napirendre. Azóta a Sir Robert Gower-féle javaslat aláíróinak száma ötvennyolcra szaporodott. Az aláírók a konzervatív, liberális és munkáspárt soraiból rekrutálódnak. Most már kilátás van arra, hogy a trianoni szerződés kérdését fel fogják vetni az angol alsóházban az egyik elnapolási vita során, mielőtt az alsóház e hónap végén megkezdene a szünetét.

A revízióra irányuló angol mozgalom egy másik eseménye, hogy a javaslatot aláíró képviselők a legelőkelőbb angol napilapban, a Times-ben nyilatkozatot tettek közzé, mely szerint meg vannak győződve arról, hogy az angol államférfiübolesesség teljes súlyát annak az alapvető elvnek érdekében kell latba vetni, amely szerint a háboru utáni szerződést olyan mó-

don kell felülvizsgálni, hogy Magyarország visszanyerje azokat a korábbi területeit, amelyek lényegileg magyarok. Aziránt nem lehet semmi kétség, hogy a trianoni szerződés hatása Magyarországgal szemben igazságtalan és meggyőződésünk szerint addig nem lehet maradandó béke Európában, amíg azt méltányosan meg nem változtatják.

W. H. Dawson publicista pedig az egyik folyóiratban kifejti, hogy Magyarországgal a békeszerződés oly kegyetlenül bánt, hogy azt csak ostobaságnak lehet minősíteni. Magyarország feldarabolása bárminő szempontból itélve, az összes békeszerződések által elkövetett megcsenkitások között a legdurvább és a legostobább.

A tanulmány végül a kisebbségek jogainak fokozottabb védelmét sürgeti. A kényszereszközökkel üzött politikai áttérítés kegyetlen igazságtalanság s kiméltlenül ki kell irtani.

De mozgás van a magyar falvakban is. Az agrárközvélemény nem türetheti és nem is fogja tűrni, hogy minden jogalap nélkül egy újabb érvágást jelentsen a gazdatársadalom számára a dollár megingása. Ugy látszik, akár felmegy a dollár, akár lemegy, a magyar föld népének, — a bankok jóvoltából — mindig csak egy joga van: fizetni.

Pedig talán egyszer, — ha már a gazdasági élet ugy hozta magával — az adós számára is kedvezőbbre fordulhatna a helyzet. Amit a bankoknak szabad, azt követeljük a falu népe számára is. Ha ez fizethet 4.20 pengős alapon, ugy fizessen az adós is a banknak. Ez a szintiszta igazság.

Éppen ezért a föld népe figyelemmel várja az illetékes körök intézkedését, mert lehetetlennek tartjuk, hogy ezt az agyonsanyargatott országot szőröstül-bőröstül felfalja a pénz hatalma.

És a föld népe várja is, hogy az illetékesek megvédelmezzik, — most az Istenáldás idején — a bankok újabb támadása ellen, annál is inkább, mert hiszen ugyis ezer sebből vérzik a magyar mező.

Szekeres László.

Jogos harc a bankok aranydóllár követelése ellen

Csodálatos világot élünk. Minden nap új meglepetés. Egyikből még fel sem ébredünk, már itt a másik. És különös, hogy mindig a falu népén csattan az ostor vége. Pedig a gazda sorsa nehéz, nagyon nehéz, mert a kenyérért ugyancsak meg kell verejteznie.

Mindennap újabb roham a falu ellen. Ha így tart, hát előbb-utóbb teljesen a földre kerül, mert hiszen a gond fekete árnyéka ugy fekszik a falu népe előtt, mint az eb a gazdája lábainál. Most, hogy a dollárral van baj, megint csak a föld népe issza meg a levét. Baj van a dollárral, ezzel a drága pénzzel, amely, még nem is oly régen, minden ember vágynak netovábbja volt. Sorra került ez is. A válság malomköve örli, darálja ugy, hogy recseg-ropog bele a világ. És a dollár sorsát megérzi mindenki, mert sok az adósa, sok az elkötelezettje. És mégis mi történt? Nem az, hogy egyszer már az adós is előnyét lássa e büszke és drága pénz olcsóbbodásának, hanem az, hogy az adós fizesse meg azt az árveszteséget, ami a dollárt érte. Ilyen még nem történt a nap alatt. Mert a természetes ész, de meg az igazság is azt diktálja, ha lejjebb szállt a dollár értéke, ugy az adós ennek arányában fizessen.

A dollár árfolyama az utóbbi hetekben állandóan csökkent. Azért a dollárért, amelyért pár héttel ezelőtt 5 pengő 70 fillért adtak, ma csak

4 pengő 20 fillért fizetnek. Ez pedig falusi nyelvre fordítva, annyit jelent, hogy János vagy Péter gazda, ha évekkkel ezelőtt a bankoktól dollárkölesönt vett fel, ezért ma dolláronként nem 5 pengő 70 fillért, hanem 4 pengő 20 fillért fizet. Így mondja ezt a józan ész, de az osztó igazság is.

Igen ám, de a bankok hamar összedugták a fejüket és hamar kitalálták azt, hogy hiába vesztett a dollár az árfolyamából, az adós továbbra is 5 pengő 70 fillérben köteles fizetni az adósságát. Egyszerűen azzal indokolják ezt a ragyogó „dollárötletet“, hogy ők annakidején a pengőről szóló tartozásokat aranydollár alapon számolták el, az adósok tehát aranydollár alapon, 5.70—5.72 pengővel fizessék továbbra is tartozásukat. Ezzel szemben azonban a bankok a mai árfolyamon, tehát körülbelül 4.20—4.40 pengős alapon akarják tartozásaikat kiegyenlíteni.

Két fronton nagy most az izgalom, a bankfronton és a gazdafronton. Az elsőt azért, mert egy hatalmas üzletről van szó, egy újabb kartelmanőverről, amelybe belevérez a földművelőtársadalom, mert a legtöbbje el van kötelezve a dollárnak. A mai idő, ugy látszik, a kartelek világa. Ugy burjánzik, mint eső után a gomba. De mégis, ugy gondoljuk, lehetetlen, hogy a pénz ereje és szervezettsége felfalja a milliós gazdatársadalmat, csak azért, mert jó üzletről van szó.

Gazdasors külföldön

Hollandia májusi tojáskivitele a mult év májusi kivittel szemben felére esett vissza. — A braziliai kávéültetvényesek részéről azt az indítványt tették a tultermelés megszüntetésére, hogy 2.6 milliárd kávébokr felét semmisítsék meg. Az ültetvényesek minden bokr után állami kártérítést kapnának. — Az osztrák kormány a mezőgazdaság védelmében a jelenleg 2 aranykoronát kitevő rozsvámot azonnali hatállyal 4 aranykoronára akarja felemelni. Az idei jó rozstermés valószínűleg fedezi a belső szükségletet és feleslegessé teszi a rozsbévitelt. A dán mezőgazdaságot ellenőrző bizottság tárgyalásokat folytat az exportvágóhidakkal a sertéshizlalás korlátozásáról. A piacutató megállapításai alapján Dánia évenként mintegy 5.2 millió sertést tud elhelyezni Angliában. Minthogy az évi tenyésztés 6 millió darabot tesz ki, ilyenformán 800.000 darabot a beföldön kellene elhelyezni, ami viszont lehetetlennek bizonyult. Ezért a tanácskozások során abban állapodtak meg, hogy az évi 6 milliós állomány-nál többet semmiesetre sem hizlalnak. — A Bácskában (Jugoszlávia) szüntelen tartó és napról-napra megújuló esőzések lassan elmosják a szőlő- és gyümölcsstermelők minden reménységét. A permetezést lemossa az eső és nem lehet védekezni a peronoszpora eddig ismeretlen méretű elterjedése ellen. Nemcsak a levelek, hanem a fűrtök is pusztulnak. Nem jobb a helyzet a gyümölcsösökben sem.

SZŐLŐTERMELÉS ÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Irja: IRSAI M. JÓZSEF szőlősgazda.

I.

A gazdatársadalom előtt jól ismert szőlészeti program az, hogy ha kifizetővé akarjuk átalakítani a szőlőmivelést, a *súlyos borszőlőket át kell legalább is 30 százalékban állítani*, vagy új ültetéssel, vagy nyakoltással, *főként étkezésre alkalmas csemegezőlővé.*

Az elvitathatatlan tény, hogy az étkezési, — röviden — csemegezőlő, állandóan keresett cikk és mind nagyobb tért hódít a magyar fogyasztók ellátásában. A múlt esztendőben még attól lehetett tartani, hogy a nagy propaganda hatása alatt meginduló nagyobb mérvű csemegezőlőszaporítás folytán túltermelés következhet be, ma azonban megnyugvólal látjuk, hogy a kormány és elsősorban maga Gömbös miniszterelnök ur, egymásután látogatja a környező államokat és igyekszik megállapodásokat létesíteni a magyar gyümölcsfeleslegnek külföldön való elhelyezése érdekében.

Hazánkban sem a borszőlőnél, sem a csemegezőlőnél nem lehet beszélni túltermeléstől. Vannak sötéten látók, akik az általános helyzetet nem tudják áttekinteni, azok azonban, akik a bor- és csemegezőlő eladásával, értékesítésével foglalkoznak, mindinkább arról *győződhetnek* meg, hogy a *hazai bor- s különösen a csemegezőlő-fogyasztás még igen nagy mértékben fokozható.*

Legfontosabb a belföldi bor- és szőlőfogyasztás emelése. Ha olasz és francia példára, mi is meg tudjuk bor- és szőlőnapokkal, ünnepekkel, különvonatokon való kirándulásokkal, gazdaggyűlésekkel és bor- valamint szőlészeti kiállításokkal a lakosság széles rétegeit győzni arról, hogy a jó magyar bor fogyasztása nem hogy káros lenne, hanem mértékletesen fogyasztva, kifejezetten hasznos a szervezetre, *hogy a magyar csemegezőlő, — melyről az egész világon közismert, hogy zamatban, tápanyagban, aromában és cukortartalomban egyetlen más állam szőlője sem veheti fel vele a versenyt — az emésztésre, szellemi, fizikai frissességre milyen jó hatást gyakorol*, úgy rövid néhány év alatt a mai fogyasztás, különösen a csemegezőlőnél, a jelenlegi fejadag kettő, sőt háromszorosára emelhető.

Az idei tavasz, a sok eső és hűvös időjárás miatt, 10—14 nappal késleltette a szőlők fejlődését, egyes vidékeken (Dunántúlon, Pestmegye és Hevesmegye tömegtermő vidékei) sok a panasz amiatt, hogy az egymás után három éven keresztül tapasztalt igen bő termés után ezidén az öreg tőkék meglehetősen kimerültek és na-

gyon kevés a fűrthozam. Helyenként a peronoszpóra is fellépett, úgy a levelek alján, mint a fűrthökön is. Sok panasz hallatszik a gazdák részéről amiatt, hogy már négyszer is kellett, egyik-másik vidéken, permetezni; a nagynehezen beszerzett rézgálic, melyet egész nyárára készítettek elő, már most elfogyott és *félő, hogy anyagi eszközök hiányában augusztus felé igen sok termelő már nem fog tudni a fellépő újabb peronoszpóra ellen védekezni, tehát a termés veszélyeztetve lesz.*

A borkészletek nagyon megcsappantak és az árak már körülbelül nyolc hét óta állandóan szilárdulnak. Ezt a szilárdulást elősegítette az állandóan élénk, sőt mondhatni fokozódó belföldi fogyasztás is, ugyszintén azok a hírek, melyek a szőlők kedvezőtlen fejlődéséről terjedtek el.

Jó hatással volt a borárok emelkedésére a folyó évi január 1-ével bekövetkezett *50 százalékos borfogyasztási adócsökkentés*, valamint Gömbös miniszterelnök ur intézkedése alapján a *katonaság borellátásáról szóló rendelkezés.*

Határozottan azt lehet tapasztalni, hogy a kispénzü emberek igen sok vidéken a pálinka és egyéb szeszital fogyasztásáról mindinkább áttérnek a borfogyasztásra, ami nemzeti szempontból igen öröndetes, mert hiszen a bor a szervezetre előnyös hatással van és az elmére, munkakedvre frissítőleg hat.

Ma már országos viszonylatban a valamirevaló egészséges kommerszborok ára Malligand-fokonként 1.6

Fekete rózsza

Egy sangerhauseni (Németország) rózsatenyésztő telepen sikerült kiillőféle rózsák keresztezéséből fekete rózsát kitenyészteni. Képiünk a ritka növényt mutatja be.

fillerre szilárdult és mondhatni, hogy az ilyen árban piacra kerülő borok egy-két nap alatt gazdára is találnak. A jobbminőségű urasági borokért, természetesen, jóval magasabb árakat kérnek (fokonként 1.75—2.2 fillért is helyenként).

Főként a másodkézben levő borok kerülnek most eladásra, miután azok a termelők, akik eddig várni tudtak boraik eladásával, nyugodtan kivárják augusztust, esetleg szeptembert, miután erre az időre a folytonosan csökkenő készletek folytán számítani lehet a megmaradó borok árának további emelkedésére.

A csemegezőlő termesztésének fontosabb szempontjairól és a szedés, valamint csomagolás módjairól a legközelebbi számban adunk tájékoztatót.

Erdélyi panasz

A Brassói Lapok nemrég pályázatot hirdetett fiatal írók, költők részére. Száznyolevanegy szerző jelentkezett. Az itt közölt *Erdélyi panasz* című költeményt, az elszakított Erdély szomorú sorsát sirató költeményt a marosvásárhelyi, eddig ismeretlen Molnár Balázs írta. A gyönyörű vers így hangzik:

A mező régi: bogarak duruzsolnak, a szántóföldön érik a napraforgó — a kut kávája mint óriás kőfajak — körülötte folyton párállik a forró napsütésben száradó: zöldsévízű mocsár — munkások dolgoznak szerteszt, a boglyák, mint nagy csonkakupok, tövükben a batyuk, amikben a szegény délebedet hozták.

A hegy is régi, tetejében a karám — megritkított erdő, — bujzöld lombátor, mókusok játszanak, rigók fűtyörésznek — egy-egy száradt levél lerebben a fákról.

A falu is régi — zsufffedeles házak, fehérfa templom, a tornyában fészkek, mezitlábas gyerek libákkal a tóra megy, a korcsmaajtón törvényes pecsétek.

De az emberekre nem tudok ismerni: mintha egy-egy halott kelne ki sírjából — borusak az arcok, csendesek a házak, üres lett az akol, üres lett a jászol, foltos ünneplővel járnak a templomba lányaikat régen elnyelte a város, a holdak elusztak s hány régi gazdából lett huszonöt lejért valahol — napszámos.

Olaszországban levő gazdaiifjakhoz!

Fiuk! Minden nap, amely levelet hoz tőletek, öröm számunkra. Azt látjuk, hogy álljátok a sarat. Ezt várja tőletek a haza és a Faluszövetség. Kírtartók, erős akaratuak legyetek és figyelő szemekkel nézzétek a fasciszta Itália gazdasági előrehaladását. Mindenki tegye meg a kötelességét, ott ahol van és ne az járjon eszébe, hogy a helyét megváltoztassa. A kijelölt helyek nagy gondnal lettek kiválasztva. A federációk már jelentéseket kaptak rólatok. Ezt *Giacomo Acerbo* olasz földmivelésügyi miniszter ural is közli. Ne feledjétek, hogy nem csak mi kísérjük cselekedeteiteket aggódo és figyelő lélekkel, hanem maguk az olasz hivatalos körök is. Mindig lebegjen szemetek előtt, hogy a magyar gazdatársadalom képviselői vagytok, de tőletek függ sok száz és ezer magyar gazdaiifju kiutazásának további lehetősége. Mi bizunk benne, hogy becsületet hoztok ennek a megcsontított nemzetnek. Ne felejtsetek el egy pillanatra sem, hogy testvérnép között éltek, akiknek szeretetét odaadó figyelemmel, munkássággal és szeretettel kell viszonzotok. Mindnyájan legyetek segítők vendéglátó gazdáitoknak és sohase éljétek vissza a jószágukkal. Fasciszta pontosság, munkateljesítés legyen a jelszó. Gyűjtsetek tapasztalatokat, hogy visszatérve, gazdatársaink javára értékesíthessétek.

Fiuk! Soraitokat köszönjük. Mindenről szeretettel írjatok, mert mi is szeretettel várjuk leveleiteket. Nyugodtak vagyunk születekkel együtt, mert tudjuk, hogy nagyszerű helyeken vagytok. Írásaitokat örömmel vesszük. Egyik-másiktok igen értékes beszámolóit küldött. A többieket is erre kérjük. Az ottartózkodás nem a szórakozás, hanem a kemény munka ideje. Szeretettel és hazai üdvözléssel köszönt a Faluszövetség nevében atyai jóbarátotok

Szekeres László főtítikár.

*

Levelet kaptunk a következőktől: *Németh Dániel* (Imola), *Harcza László* (Vasto), *Dobos Lajos* (Sorbolo), *Szűcs Kálmán* (Cormano), *Csollán Imre* (Giugliano), *Dóry Lajos* (Capezzine, Arezzo), *Almássy Béla* (Siracusa), ifj. *Illés György* (Messina)

Németh Dániel. Soraidat megkaptuk, köszönjük. Kérünk hosszú beszámolót. Ne sajnáld a tintát és a papírost. Sorsod ne aggasszon, ez a mi dolgunk. Elintézzük. — **Ifj. Illés György.** Szövetségünknek kifejezett hálás köszönetet jölesz érzéssel olvastuk. Örülünk, hogy tudatában vagy annak a nagy jótételnek, amit a Szövetség veletek szemben gyakorolt, mikor ezt a tanulmányutat lehetővé tette. Igéretet szóserint vesszük. Pontosság, alkalmazkodás és az eredmény nem marad el. Direktortod és a tanári kart köszöntjük. Tanulj, figyelj, mert Nagykőrösön még sok a teendő. Corraggio. Rozsnyai-nyelvtant valószínűleg már megkaptad. Remélem, amikor meglátogatlak, már

olaszul beszélgetünk. — **Almássy Béla.** Az albumot megkaptam. Köszönöm. Látom, hogy Floridában is jártál. Örülünk, hogy a kerékpár megvan és így könnyebben mozogsz. Becsüld meg nagyszerű helyedet. Szakszerű beszámolóit kérünk, olyat, milyent Liptai urnak írtál. Az egyszersűség kedvéért jelentéseidet küld hozzánk és mi azt másolatban azonnal megküldjük Kisvárdára. A Presidentét, Secretáriót és Prof. Scanot üdvözlöm. — **Dóry Lajos.** Levelezőlapod megjött. Látom, jó helyen vagy és szeretnek. Részletes beszámolóit kérek. A szabadszállásai üdvözlök. A főjegyző ural beszéltem. Figyeld az ottani mezőgazdasági életet, mert Arezzo vidéke nagyon szép. — **Csollán Imre.** Leveledet jól esett olvasnunk. Érezzük, hogy katonás pontossággal teljesítetd kötelességedet. Megfigyeléseidről vezess pontos jegyzetet. Örülök, hogy már barátaid is vannak. Ez nagyon fontos, mert kihát későbbi életre is. A szomszédban lakik *Vittor Chianese* földbirtokos, akinél 1925-ben magyar gazdálakkal jártam. Keresd fel és üdvözlözd nevemben. További kitaratást! — **Szűcs Kálmán.** Szakszerű leveledet nagy figyelemmel olvastuk. Mindenütt lehet tanulni. A napokban vettük vendéglátó gazdád levelet is. Külön megköszönjük. Szeretettel írunk rólad. Becsüld meg ezt a pompás helyet. A többieket augusztusban megbeszéljük. Jó munkakedved és tanulásvágyad továbbra is tartson. A környék gazdasági életéről szakszerű értesítést várunk. Nyitott szemmel járj és

figyelj, mert itthon még sok a teendő gazdasági téren. A fasciszta kötelesség-tudást sajátítsd el. — **Dobos Lajos.** Nagyszerű leveledet a legnagyobb figyelemmel olvastuk. Hát azt gondoltad, hogy mi csak kiküldünk titeket és azután megfeledekezünk rólatok? Nem. Leveledet teljes egészében le fogjuk közölni a „Vasárnap“-ban okulásul. A fasciszta szellem, ugylátszik, már megfogta lelkedet. Járj szorgalmasan a fassióba és tanulj meg a hazáért ugy dolgozni, mint ahogy a fasciszták teszik. Olasz soraidat felolvastam a miniszter urnak. Avanti. Corraggio. Saluti Fratelli. Csak igt tovább. — **Harcza László.** Kifejezett hálátad egy a Faluszövetség, mint a magam nevében köszönöm. Intézkedtünk, hogy a „Vasárnap“-ot visszamenőleg megkapjad. Beszéltem édesapáddal Budakalászon. Boldogok, hogy jól érzed magad. Ird meg, hogy most már kapod-e a lapot. Vigyázz magadra és tanulj szorgalmasan. Minden dologban legyenek példaképek. Fasciszta üdvözlök.

Jelentést várunk a következőktől: *Fodor László* (Catania), *Frenyó Lajos* (Savigliano), *Álmosdi Péter* (Empoli Siena), *Pallinger Ferenc* (Maccarese), *Kiss Lajos* (Trento), *Molnár Ferenc* (Massa Lombarda) és *Galli János* (Eboli, Salerno).

Hallgatnak: *Pesthy Kálmán* (Pistoia) és *Somogyi István* ((Pescara). Fiuk, mi van veletek? Egy hónap óta egy sor írást sem kaptuk tőletek. Megnémultatok? Két eset lehetséges, vagy jól megy sorotok, vagy rosszul. Mind a kettőről tudni akarunk. Azonnal írjatok.

GAZDATUDÓSÍTÓ

A budapesti gyapjuárverések eredményei.

A Gyapjuárverési Vállalat vezetésével megbízott Futura Rt. gyapju-osztálya által július 6-án rendezett budapesti gyapju-aukción rendkívül szilárd irányzat mellett, számos kül- és belföldi vevő részvételével igen élénk forgalom alakult ki. Az árverésre becsátott 191 tétel tevő 4005 bál gyapjuból az aukción eladott 169 tétel, összesen 3179 bál, vagyis az egész mennyiségnek kerek 80 százaléka. Eladatlannul visszamaradt mindössze 22 tétel, összesen 825 bál gyapju, legnagyobb részt a tulajdonosok túlmagas limitálása miatt. Az árak az aukciót megelőző állapothoz viszonyítva lényegesen emelkedést mutattak és az aukció folyamán tovább fokozódtak. Az egyes minőségektől a következő árakat fizették: legfinomabb posztgyapjuért 1.30—1.75, finom szövetgyapjuért 1.25—1.54, középpfinom szövetgyapjuért 1.25—1.52, közép szövetgyapjuért 1.30—1.48, finom és középpfinom fésűgyapjuért 1.30—1.57, közép fésűgyapjuért 1.21—1.56, hibás fésűgyapjuért 1.22—1.25, cigája gyapjuért 1.16—1.30 pengőft. Rackagyapju iránt egyáltalán nem mutatkozott érdeklődés.

Hivatalos termésbecslés.

A július hó 5-iki helyzet — a hivatalos becslés szerint — búzából jó közepes, rozs-ból közepesnél jobb, árpából, zabból és repceből közepes termésre számíthatunk. A buza vetésterülete az idén kereken százezer holddal haladta meg a tavalyit s ezen 20.5 millió mázsa buzára számít-

hatunk. A tavalyi buzatermés 17.5 millió mázsa volt, az idén tehát kereken három milliával több buzatermésrel számolhatunk. A rozs vetésterülete szintén nagyobb, mint a mult évben volt és pedig több mint 80.000 holddal, a várható hozam pedig 8.5 millió, a tavalyi 7.7 millió mázssával szemben. Az árpa vetésterülete 30.000 holddal 845.811 holdra növekedett a mult évhez képest s itt 6.7 millió a várható hozam. Tavaly 7.2 millió mázsa árpánk termett. Itt tehát a mult évhez képest csökkenés mutatkozik. A zab vetésterülete nem változott. A várható termés 2.7 millió mázsa a tavalyi 3.1 millió mázssával szemben, vagyis a termés 371.000 mázssával kevesebb lesz.

Ki kell terjeszteni a gyümölcstelepitési kölcsönakciót.

A hazai gyümölcstermelés fejlesztésének érdekében *Kállay Miklós* földmivelésügyi miniszter gyümölcstelepitési akciót létesített, amelynek keretében a 20—50 holdas gazdák 5—5 holdas gyümölcsös telepitésére 2000 pengő későbbi időben visszafizetendő telepitési kölcsönben részesíthetők. A kedvezményes kölcsönt azonban a törpebirtokosok nem vehetik igénybe. Ezért az OMGE most felterjesztésben kérte a földmivelésügyi kormányt, hogy a kisgazdák már 1—1 holdas gyümölcstelepités esetén is részesíthessenek a gyümölcstelepitési kölcsönben, továbbá, hogy a kölcsön összege ne első helyen való bekebelezéssel biztosítottassék, mert a mai viszonyok között teljesmentes ingatlan alig van, hanem a kölcsön összegét a gazda adókönyvébe írják elő és mint adó tartozást, a visszafizetések időpontjában részletekben hajtják be.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A gyümölcs szedése és osztályozása

Kétségtelen, hogy a magyar földön termett gyümölcs izletesebb, több zamatanyagot tartalmazó, mint az amerikai. És mégis az látjuk, hogy nemcsak az igényesebb európai piacokat uralja a messziről idezállított, kevésbé izletes amerikai gyümölcs, hanem szegyenünkre még a budapesti csemegekereskedők kirakataiban is idegen származású gyümölcsök kínálják magukat. Mi ennek az oka?

Tisztán csak az, hogy a mi gyümölcsünk nincs kellő gonddal szedve, válogatva és csomagolva.

A gyümölcsöt a kellő érettségi állapotban kell a fáról leszedni. Ha el-sietjük, akkor még nem lesz benne elég cukor és zamatanyag, ha pedig megkésünk vele, akkor nem lesz eltartható. Érett a gyümölcs akkor, ha magva megbarnul és a kocsány könnyen leválik a faágról. Általában a szedésre alkalmas állapot nyári gyümölcsnél a teljes érés előtt pár nappal, őszi fajtáknál körülbelül egy héttel, míg a téli fajtáknál október hó végén, illetőleg november elején következnek be. Mivel egyazon fán se egyszerre érik az összes gyümölcs, lehetőleg ne egyszerre szedjük az összeseket.

A gyümölcs a leszedéskor ne legyen nedves és ne legyen átmelegedett. Tehát a szedést reggel a harmat felszáradása után és este a gyümölcs kihülése után eszközöljük. Az átmelegedett gyümölcs becsomagolva könnyen megromlik; ezért, ha kénytelenek voltunk melegen leszedni, csomagolás előtt okvetlenül hagyjuk hűvös helyen legalább 24 óráig.

A gyümölcsöt kézzel válasszuk le az ágról és vászonnal bélelt kosarakba rakjuk. Finomabb héjú és puhább husu gyümölcsök (őszi barack, eper) szedésekor béleljük ki fagyapottal a kosarat és lehetőleg csak egy sorba rakjuk őket.

A szár maradjon a gyümölcsön, mert akkor nem szenved annyira a szállítástól és nem veszti a levét. Különösen fontos ez a befőzni való gyümölcsnél.

A férges és rothadt gyümölcsöket mielőbb válasszuk külön az egészségesektől. Ne fogdossuk feleslegesen az egyes darabokat, mert akkor hamvak (viaszburrok) lemosódik, miáltal tet-szetösségéből a gyümölcs sokat veszít, másrészt gombabetegségek könnyebben reátelepednek.

Leszedés után a gyümölcsöt válogatni, azaz osztályozni kell: nagyság, szín, érettség, épség stb. alapján.

Kabinetáru vagy darabáru-nak

mondják a nagy, elsőrendű, különösen szép színű, hibátlan gyümölcsöket, amelyeket nagyobbára törpefákon szoktak teremni.

Az elsőosztályú gyümölcs a fajtára jellegző nagyságu, ízű, színű és hibátlan.

A másodosztályú gyümölcs kisebb, kevésbé szép, de azért legfeljebb csak némi foltot, heget mutat, mely azonban ízét és tartósságát nem érinti.

Az apró, fejletlen, ütődött, férges gyümölcsök adják az ugynevezett ömlesztett árut, amely nagyobbára feldolgozásra kerül.

A tőzegalom

egyike a legjobb alomanyagoknak. Igen nagy a nedvszívó-képessége, amennyiben hatszor, sőt nyolc-tízszer annyi vizet is szív magába, mint amekkora a sulya. Szabad humusz-savai révén lekötő a levegőben levő gázokat, így az istálló levegőjét megtisztító ammoniakot. A lábvégek megbetegedései, így a juhok sántasága könnyebben, gyorsabban gyógyul a tőzegalmon. Különösen alkalmas alkalmazásra akkor, ha kevés földet és kevés vizet tartalmaz és ha benne elszesenedett részek vagy durva fadarabok nincsenek. Felhozzák a tőzeg ellen, hogy némely állat sötét színe miatt nem fekszik reá, továbbá, hogy a világos színű állatok szőrzetét bepiszkítja. Ha azonban a tőzegalom főlé vékony szalmaréteget fektetünk s a tőzeg szárazságáról gondoskodunk, akkor e hátrányok nem jelentkeznek. Juhakolban és sertésolban azonban nem lesz jó az alom felületét tőzeggel ágyazni, mert a juhok bundáját beszennyezi, a sertéseket pedig heves turkálásra ingereli. Legjobb szolgálatot tehát úgy tesz a tőzeg, ha az állásra előbb belőle egy vastag réteget fektetünk, majd föléje vékonyan szalmát szórunk; így a felső, nedves

részeket naponta kiemeljük és száraz-zal pótoljuk. A tőzegtelepek téglá-, tépett és bálázott, valamint por-, ille-tőleg tőzegkorpa alakjában bocsátják áruba a tőzeget. A tőzegtégla olcsó, de használat előtt még meg kell tépni. A tőzegkorpa különösen alkalmas a falusi pócegödörök szagtalanítására. Ha ugyanis naponta egyszer-kétszer beszórnak 1—1 lapát tőzegkorpát a pócegödörbe az ürülék fölé, akkor az árnyékszék teljesen szagtalan marad és a pócegödörben elsőrendű trágya-anyag gyűl össze, mely kertben elhasználható anélkül, hogy kellemetlen szagot árasztana.

Az „írós“ vaj

Írós vaj név alatt szokták emlegetni a vajpíacon azt a vajat, melyet a mi falusi asszonyaink szoktak készíteni. Ennek forgalmi értéke kisebb, mint a tejszövetkezetekben és általában a nagyobb üzemekben készült vajféle-ségeké, mert romlékonysága nagyobb, gyorsabban avasodik.

A nagyobb romlékonyságnak két főoka van: a tejszín, miből a vaj náluk köpülődik, mert már a természetes uton való lefőlézés közben erősen szennyeződik baktériumokkal és penészgombákkal, melyek a kész vajban az avasodást gyorsan megindítják. A tejeskocscsögök napokig állanak a pin-cében, míg a tejszín róluk levétetik. Világos, hogy ennyi idő alatt a pince levegőjében repkedő penész-spórák óriási tömege juthat a tejszínbe.

A másik ok, hogy a vaj nincs jól kidolgozva. Kidolgozás alatt értjük azt, hogy a vajból el legyen távolítva a felesleges kazein és tejcukor. E két tejalkatrész ugyanis a baktériumok-nak és penészgombáknak legjobb táp-talaja.

Mi most már a teendő, hogy a há-zilag készült vaj romlásának e két főforrását kiküszöböljük?

A lefőlézést eszközöljük géppel. A gépről lefolyó tejszín tiszta. A géppel való fölézés előnyeit ma már a leg-kisebb háztartások is élvezhetik, mert hiszen készülnek igen kicsi és így aránylag olcsó lefőlézőgépek is.

A kiköpült vajat dolgozzuk ki, azaz belőle az írot a lehetőség szerint távolítsuk el.

A vaj kidolgozásának két módszere van, melyek úgy egymagukban, mint egymással kiegészítve is alkalmazha-tók. Az egyik módszer a vaj mosása, a másik a vaj gyurása.

A mosás többfélekep eszközölhető: a) a köpüből kiemelt vajzemeséket szőrszítára tesszük és párszor víz alá merítjük;

b) a köpüből kibocsátjuk az írot, helyébe tiszta hideg vizet öntünk s a köpülő mozgataása által a vajzemesé-ket a vízben meghengergetjük;

c) az alább vázolandó gyurás köz-ben vizet permetezünk a vajtömbre. A mosás tisztító hatása abban áll,

Anyarozsot

főleg a lábon álló rozból szedett,

kőrísbogarat

és minden más gyógynövényt minden mennyiségben a legmagasabb árban vásárol

Dr. Miklós Gyógynövénynagy-kereskedés Rt.

Budapest, V., Vilmos császár-ut 6. Telefon 805—77.

HETI TEREFERE

Az első kaszás

Cseke Misa tulajdonképpen ott hibázta el alaposan, amikor erre a mai világra született, mert élhetett volna ötven évvel ezelőtt is, amikor a munka és a kenyér nem voltak még a szegény ember mostohatestvérei. Vagy száz évvel ezután, amikor már mindenki pontosan fogja tudni, hogy mit kellett volna az ostobául összekuszált mai helyzetben cselekedniük az embereknek a rendes és nyugodt élet érdekében.

Mert akkor már egész bizonyosan megmondja a kis elemista is, mint ahogy mi is tudjuk ma már, hogy a Muhi-pusztánál nem kellett volna őrizet nélkül elaludnia a magyar seregek és hogy Mohácsnál sem lett volna szabad széthuznia a sok versengőnek.

Csak a ma, a ma!

Az a cudar ismeretlen valami! Akhoz már nem tud szólni senki, pedig olyan közről látja, hogy a szemét szurja ki és megvakul bele.

Hogy teszem azt, miből éljen a Cseke Misa meg a felesége a három gyerekkel, amikor nem a Misa kerüli a munkát, hanem a munka szalad előle, mintha az Isten a két legnagyobb ellenségnek őket teremtette volna a világra.

Az bizonyos, hogy a munka elérhetetlen tündérleány ma, Misa pedig az utána törtető szegény szerencsétlen flótás, aki még a ruhája szélét se tudja megérinteni.

S innét a sok epelkedés, ami öregíti az embert, sorvasztja az asszonyt és sápasztja a gyereket... Tél jégében lefagyasztja, tavasz esőjében sárba veri, nyár hevében lepörköli.

S talán el is pusztítaná egészen, ha az aratás nem volna mégis...

De az a mentőkötél. Az aratás. Ha egy ugara sincs a Misanak, ahol buza vagy rozs teremne.

Van másnak, s öbenne csak ember akad hozzá, aki levágja. Izmos magyar kéz, aki megmarkolja a kaszanyelét s vágja az áldást napkeltétől napszállatig, hogy neki is legyen téli-revalója, ha szükösen is.

Lám csak, jó az Isten mégis és böles, mert a mai helyzetben is tudja, mi kell a szegény embernek.

— Mikor kezdik? — kérdi Vera, az asszony, rég látott büszke csilloggással a szemében.

Misa egészségesen nyulad ki a szóra, hogy a csontjai is ropognak:

— Akár holnap is lehet. Ha az ispán ur üzen. Az emberek készen vannak.

— Kend az első kaszás?

Misa kihuzódik, mint a jegenye a nap felé:

— Hát ki lenne más?

— Valami fiatalabb! — kiucog pajkosan az asszony.

Misa a bajuszát sodrintja s tekintete Vera felé villanik:

— Innye, a rittyentőjét! Talán nem vagyok elég fiatal neked?

Vera elbitorodik, mint a pipacs:

— Ha engem vágna le, talán — és huncutul mosolyog hozzá — akkor bizonyosan több lenne az aratórés...

— Nocsak! — mosolyog Misa is és elégedetten szemléli az asszony hajlékony derekát. — De táncol a kedved?

— Akár holnap a kend kaszája...

— Hát ugy is van. Levegőben a jókedv, mint a buza érése.

A kis Gyuri arat is már az udvar szögletében. Veronika szedi a markot és Mária a kötöző. A füvet csépelik szanaszét.

— Nézd csak! — mutatja Misa Verának, s az asszony az urához simul.

Ugy is maradnak, csak a karjuk szorosodik édes melegséggel.

— Te jöhetnél-e? — kérdi Misa.

— Hova?

— Marokszedőnek.

— Ezeketül? — szalad fel az asszony szemöldöke. — Mit csinálnak magukban.

— Este megfőzöl nekik. A Mária nyolc éves. Nagy lány már. Vigyáz rájuk. Nézd, most is...

A Mária éppen igazat tesz közöttük, helyreáll a nyugalom. Gyuri nyugodtan kaszál tovább, Veronka szedi a markot és Mária mosolyog rájuk.

— Látod? — csókolja meg Misa az asszonyt.

— Látom! — mosolyog Vera.

— És a rész is több lesz...

— Kell is, a télen mi is megszaporodunk! — sugja Vera az urának... — Akkor készülj is, hogy szép fiatal marokszedőm legyen! — adja vissza a tromfot Misa.

Vera durcásan rántja föl a vállát:

— Ha csufol kend, nem megyek!

— Ne is gyere, ha öregnek tartasz! — kajánkodik Misa.

Az asszony most érti igazán a szót.

— Megyek bizony! Amit kend vág

le, én kötözöm kévébe...

És tekintetük boldogan villanik össze, mint tiz év előtt az első aratáson, ahol egymás szívét kötötték egybe...

MÉZES JÁNOS.

hogy a mosóvíz felhigítja az író, mely így könnyebben kigyurható, másrészt az áramló víz magával sodorja a zsírszemecskéket felületére tapadt író, benne a romlást előidéző baktériumok és penészgombák melegágyát: a tejcukrot és a tejfehérjét.

A vaj gyurása kisebb üzemekben és háztartásokban a gyuródeszkával eszközölhető. Ez keményfából készült, 80 cm hosszú és 28 cm széles, keresztben rovátkolt deszkalap. Erre helyezük a kigyurandó vajat. A vajtömböt most olyképpen, mint a tészta szokás, egy ugyancsak bükkfából készült és rovátkolt fahengerrel ellapítjuk, majd összegöngyöljük, újból ellapítjuk s e folyamatot többször megismételjük.

Apró jó tanácsok

Hidegen folyó oltóvíz. Uticnyji feljegyelő szerint a következőképp állítható elő: Egy vasedényben, lassu tűz felett, 1 kg. fehérszurkot, vagy fehérgyantát lassan felolvasztunk s midőn már hülni kezd, — de még folyékony — 30 deka igen erős (90 százalékos) szeszt öntünk reá, melyet előre, langyos vízbeállítással megmelegítünk. A két alkotórészt most jól összekeverjük s az egészhez 7 deka lenmagolajat keverünk. A még meleg viaszt szélesszájú bádopalackba, vagy üvegbé öntjük és parafadugóval légmentesen elzárjuk, mert különben elpárolog a szesz s így a viasz megkeményedik. Cél szerű mindjárt a dugó közepét kifurni s azon egy erősszörű ecset nyelét áthuzni, úgy hogy az ecset a viaszban álljon és kinyitáskor a dugóval együtt az ecset is kihuzható és használható legyen. Ha hosszabb idő múlva a viasz megkeményedik, beleállítjuk langyos vízbe s azt addig melegítjük, míg a viasz felolvadt, akkor ismét erős szeszt öntünk reá, mire a viasz megint használható lesz.

Az egresbokrokat sok helyen meg-lepte az amerikai lisztharmat. Ellene rendszeres kénezással lehet védekezni. Rügyfakadás előtt Sulfarol nevű készítménnyel kell megpermetezni a bokrokat. Ez minden magke-reskedésben kapható. Adnak hozzá használati utasítást is.

Jó mézszüretre csak erős családok bir-tokában számíthatunk. Ehhez pedig az szükséges, hogy két évnél idősebb anyákat ne tőrjünk, ne folytassunk rablógazdálkodást, azaz mindig hagyjunk méheink-nél kellő mennyiségű táplálékot és szük-ség esetén serkentő etetést alkalmazunk.

Mihelyt a gyümölcs érni kezd, he-lyesebben az érés előtti öt hétben a nyári és őszi érésű gyümölcsöt arzéntartalmu (hernyók és rovarok elleni) védekezőszerekkel már nem szabad permetezni. Az arzénes sze-rekkel permetezett fák alatt csak olyan növényeket termelhetünk, me-lyeknek földfeletti részét hámozva szokás elfogyasztani. Tudnunk kell azt is, hogy ott nem szabad állato-kat legeltetni, hol arzénes szerekkel permeteztünk.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ

a falusi polgár táborát erősíti!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A nyári befőzések.

IV.

A cukrozott vagy kandirozott gyümölcsöt elsődrendű minőségű, meglehetősen érett gyümölcsből készítjük. A barackot, szilvát, ringlót, körtét magjával együtt, a cseresznyét, meggyet kimagvalva, az ananászdiányét szelletekre vágva szokták kandirozni. A keményebb gyümölcsöket megszurkáljuk és az előfőzést híg cukorszörpben, az érettség foka szerint 10—15 percig végezzük. Előfőzés után a gyümölcsöt kiszedjük, a kihűtött szörpöt ráöntjük és 2—3 hétig állni hagyjuk oly módon, hogy a szörpöt háromnaponként leöntjük róla és kevés cukor hozzáadásával újra meg újra besűrítjük. A teljesen besűrített szörpben azután még 2—3 napig tartjuk a gyümölcsöt, majd a szörpöt lecsurgatva róla, kristálycukorban meghengergetjük és szemenként ónozott rácsra rakva, alig langyos sütőben megszáritjuk.

A kocsonyás gyümölcsíz vagy dzsem készítéséhez a gyümölcs súlyával egyenlő sulyu cukrot használunk, melyet kilogrammonként 3—4 deci vízzel leöntve mázas vasedényben tesszük a tűzre s lassan melegítjük, hogy a cukor meg ne barnuljon. Mikor már a szörp szálhuzásig besűrűsödött, a gondosan megtisztított, kimagvalt vagy felébevágott gyümölcs egyik részét hirtelen beleöntjük és kanállal kissé szétnyomkodjuk a sűrű cukorban. Addig kevergetjük, míg a szörp újra felfő s akkor 5 percig tartó forralás után a nyers gyümölcs másik részét is hozzáöntjük. Az egészet együtt jól befőzzük s ha már hideg porcállásra cseppentett gyümölcsíz megkocsonyásodik, forrón betöltjük a kimosott és előmelegített üvegekbe, melyeket nem zárunk le azonnal, hanem csak egy nap múlva, mikor már annyira megmerevedett a dzsem, hogy nem folyik ki a lefelé fordított üvegből. A kocsonyás gyümölcsizet nem szokták sterilizálni, kivéve az áfonyát, melynek készítésénél egy-egy kilogramm gyümölcsre csak 50—60 deka cukrot számítunk s ez a cukor mennyiség gőzölés nélkül még nem konzervál.

A kajszinbarack, őszibarack és szilvadzsem készítésénél a gyümölcsöt kimagozzuk, a hibás részeket eltávolítjuk, a baracknak a héját is lehuzzuk. Ezután a gyümölcsöt két egyenlő részre osztva, az egyik részt husvágópen áthajtjuk és minden kilogramm kimagozott gyümölcsre lemért 1 kg cukorból kevés vízzel készített sűrű szörpbe dobjuk s abban kissé szétfőzzük. 8—10 perces forralás után beleadjuk a gyümölcs másik felébe vágott részét is és ezzel együtt kocsonyaprobáig forraljuk. Minden kilogramm

kimagvalt nyers gyümölcsre egy negyed kg almát vagy egest is lemérünk s ugyancsak megdarálva az első gyümölcsrészlettel beletesszük a szörpbe. Szilvához kevés vaniliát is szoktak adni.

A körtének és birsnek előbb a héját és magházát eltávolítjuk és kevés karikára vágott alma hozzáadásával kocsonyát főzünk belőle. A szörp készítésére annyi cukrot használunk fel, amennyit a megtisztított gyümölcs és a beléadagolt alma együttvéve nyom. Citromlével vagy vaniliával szokták izesíteni.

A narancs-dzsemet úgy készítjük, hogy 2 kg narancsot tisztára mosva és törölve, éles késsel kettévágunk s miután a magvait kiszedtük, héjastól igen vékony szelletekre vágjuk. A felvágott narancsot aztán kicsurgott levével együtt mély tálba tesszük és 4 liter vízzel egy napig állni hagyjuk. Másnap az egészet tűzre tesszük s a forrás beálltától számítva egy negyed óráig forraljuk. Most ismét pihentetjük egy napig és másnap 3 kg darabokra tört süvegcsukrot adunk a vizes gyümölcshöz, mellyel együtt kocsonyaprobáig főzzük. Ugyanilyen módon, csak több cukor hozzáadásával készül a citromdzsem is.

Az egres, málna, eper, ribizke, szeder feldolgozásánál a gyümölcsnek a homoktól, földtől való teljes megtisztítására nagy gondot fordítunk. Leghelyesebb, ha a gyümölcsöt vékony rétegenként szitára helyezzük és azzal együtt bő vízben többször megmártogatjuk. Az egresnek a száron kívül a magvait is el kell távolítani, oly módon, hogy a gyümölcsön kisi léket ütve, hegyes zsebkéssel vagy fogvájóval kikaparjuk belőle a magvakat.

Gyümölcskocsonyák készítéséhez sohasem használjuk cinkből készült vagy hibás, repedezett zománcu edényeket. A gyümölcsavak ugyanis megtámadhatják a fémeket és az így feloldott fémsók a gyümölcsbe kerülve egyrészt kellemetlen ízűvé teszik a készítményt, másrészt megakasztják a gyümölcsleveket kocsonyásodását.

Ételreceptek

Becsinált leves tojással. Felvágott petrezselymet, sárgarépát, zellert és kevés apróra vágott hagymát adva világos rántásba, előbb hideg, majd meleg vízzel felöntjük, megsózzuk és addig főzzük, míg a zöldség megpuhul. Azután babérlevéllel és ecettel fűszerezzük. Tálalás előtt a levest leszűrjük, felfőzzük és mikor forrásban van, egy egész tojást ütünk bele. Egy percnyi főzés után levehetjük a tűzről és egy kanál tejjel asztalra adjuk.

Paradiesomos zöldbabfőzelék. Egy kilogramm megtisztított és feldarabolt zöldbabot kevés forróvízbe téve, puhára főzzük. Ugyancsak forróvízbe dobunk egy kiló paradicsomot s mikor a héjja meg-

ráncosodik, áttörjük. Most világos rántást készítünk, feleresztjük a paradicsommal, cukorral, sóval fűszerezve, ráöntjük a babra és felfőzzük. Tálaláskor egy kanál tejjel adunk hozzá.

Metéltfelfújt. Negyedkiló lisztből egy tojással és kevés vízzel kemény tésztát gyurunk, azt vékonyra nyújtjuk és csikokra vágjuk. Háromnegyed liter tejet, pici cukorral, sóval felfőzzük s mikor forr, beletesszük a kissé megszáradt tésztát. Addig főzzük, míg a tej kissé besűrűsödik, akkor hűlni tesszük. Két tojás-sárgáját elkeverünk 10 deka cukorral és kevés citromhéjjal, majd hozzáadjuk a két tojás keményre vert habját, a tejben főtt tésztát, kevés mazsolát és apró darabokra vágott mandulát. A tésztát kiszírozott formában pirosva sütjük.

H I R E K

Fehér galamb szárnyán...

Fehér galamb szárnyán száll a lelkem
hozzád,
Csókkal simogatja álmodozó orcáid.
Ránkborul az árnyék, hogy senki ne
lássa,
Odasimul hozzád hófehér párnádra...

Mikor égő ajkaid lágyan összeérnek,
Tán az ég maga is hinti ránk a mézet.
Remegő ajkad bibormosolygása
Olyan, mint a éjjel csillagragyogása!

Irta: TÖRÖK SÁNDOR.

Kormányzói kiténtetés a solymári bányászoknak. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére a solymári bányászteremtlenég mentési munkálatainál közreműködött Löffler Nándor aknásznak önfeláldozó magatartása elismeréül a Magyar Ezüst Érdeméremet, Béus József elővájárának, valamint Rigó András, Papp Sándor, Hegedüs János, Guzsik E. József, Molnár István, Wind János vájáróknak pedig ugyancsak önfeláldozó magatartásuk elismeréséül a Magyar Bronz Érdeméremet, végül a megmenekült munkások közül Maráczai István vájárának az őt és társait fenyegető halálveszedelemben tanusított lélekjelenléte és céltudatos magatartása elismeréséül a Magyar Bronz Érdeméremet adományozta.

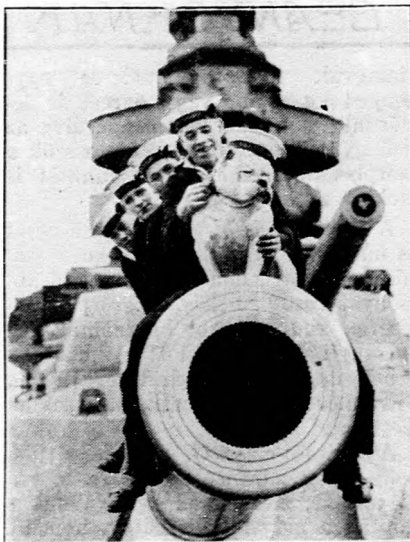
Filléres gyorsvonatok. Az Államvasutak közlése szerint július 16-án, legalább 500 utas jelentkezése esetén a következő filléres gyorsvonatokat indítják. **Miskolcra** Pécserre. A vonat Miskolcra 15-én indul és visszafelé Pécserre másnap, július 16-án. A menettérti jegy ára 8 pengő 80 fillér. Ehhez a vonathoz Eger és Gyöngyös is csatlakozhat. **Ceglédre** Debrecenbe. Fel- és leszállni Szolnok és Törökszentmiklós állomásokon is lehet. A menettérti jegy ára 3 pengő 30 fillér. **Esztergomból Siófokra.** Ehhez a vonathoz Almásfüzitő állomástól kiindulól motoros különvonatot is forgalomba helyeznek, amelyben legalább 100 utas jelentkeznék. A menettérti jegy ára 4 pengő, illetőleg az Almásfüzitőn felszállók részére 4 pengő 50 fillér.

Ösztöndíjak hadiárvának és hadirokkantak gyermekeinek. A belügyminiszter a hadiárvának és hadirokkantak gyermekei részére, kizárólag tiszta jeles előmenetelű tanulók jutalmazására, ösztöndíjakat engedélyezett: főiskolai hallgatók részére évi nyolcvan pengőt, felső négy középiskolások részére évi hetven pengőt, az alsó négy osztályok részére hatvan pengőt, tanoncok részére ötven pengőt. A *kérvényezések határideje október 1.* Részletes felvilágosításért, valamint űrlapokért a belügyminisztériumi számvevőség XII. gyermekvédelmi osztályához (Lánchid-utca 2.), a kerületi előljárási irodákhoz, *vidéken a vármegyei és városi törvényhatósági számvevőséghez kell fordulni.*

Nagyszülők aranylakodalma, unoka lakodalma egy napon. A *nemeskéri* evangélikus gyülekezet történetében jelentős szerepet játszó *Gyarmathy*-család feje, id. *Gyarmathy* Dénes az elmúlt héten aranylakodalmát ülte feleségével, akivel az ünnepen ismét az oltár elé járult. Frigyüket legidősebb papfiuk, *Gyarmathy* Ferenc tabi lelkész áldotta meg. Ugyanekkor tartotta esküvőjét unokájuk, *Margit*, Nagy Lajos evangélikus tanítóval s frigyüket a család második lelkész fia, *Gyarmathy* Dénes rábaszentandrás lelkész áldotta meg. Az eskü letételét Urvasoravétel előzte meg, amelyet a családhoz tartozó harmadik lelkész, *Göze* Gyula nemeskéri vő-lelkész szolgáltattott ki. Őt gyermek, nyolc, unoka, egy dédunoka, nagy rokonság és sok jóbarát és tisztelő vett részt a felszóló családi ünnepen.

A német egyetemek szegényoszlopai. A nyári szünet kezdésével valamennyi német egyetemen és főiskolán *szegényoszlop*ot állítottak fel. Embermagasságu hasított fatörzsek ezek, amelyre a diákok „a német- és tudományellenes iratokat“, továbbá „azoknak a műveit szegezik fel, akik a németgyalázás propagandában részt vesznek“ s ezáltal a *németségtől* elszakadtak.

Készülődés a Jamboree-ra. A *nagykanizsai* cserkészek eredeti elgondolásban, a nagykanizsai várkapunak a mását építik meg a gödöllői Jamboree táborkapujuknak. Díszítésül ott szerepelnek majd a régi nagykanizsai vár körül talált török fegyverek, ágyugolyók és lőfarkas zászlók. A somogyi cserkészek egy másik raja pedig *három hatalmas somogyi bicskából* fogja megépíteni a táborkapuját. — A *debreceniek* kerékpáros bemutatásokkal szerepelnek a Jamboree-n. 360 cserkész nemzeti színű kerékpárokon karusszelt mutat be és különböző szép gyakorlatokkal szerepel. Ez a bemutatás oly nagyszabásu, hogy ilyen még a világ cserkészzetében és egyetlen egy Jamboree-n sem volt. — A *keszthelyi* cserkészek a Jamboree-n pompás cigányzenekarral szerepelnek, mely hamisítatlan ősrégi magyar nótákkal gyönyörködteti majd a táborszókat.

Igy szórakoznak a hadihajó matrózai a pihenőórák alatt.
Ágyucesőn lovagolnak és a hajó kutyájával játszanak.

A somogyvámosi templom sorsa. Somogyvámos község legnagyobb részét szegény emberekből álló lakosai, csak hogy templomuk legyen, arató részüket is a templomukra adták, amelyet 1928-ban a szorgos munka és önfeláldozás ellenére is csak úgy tudtak tető alá hozni, hogy *tizenötven vállalkóesőt irtak alá.* A hírtelen válságosra fordult gazdasági viszonyok következtében azonban a kamatokat sem tudták fizetni, úgyhogy az egyik gazda jószágát el is árverezték és a többi ellen is végrehajtást kértek. *A nagy bajba jutott gazdák a pápához fordultak segítségért, aki ezer lírát küldött számukra, de azt a kívánságát fejezte ki, hogy a magyarok is legyenek segítségükre. Hóman* Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter ezer pengőt küldött a somogyvámosiaknak a templomépítés céljaira.

— **A biatorbágyi merénylő felesége Bécsben meghalt.** *Matuska* Szilveszterné július hó 11-én, Bécsben meghalt. Matuskáné már régóta tudóbajos volt, évekkel ezelőtt azonban kigyógyult betegségéből, míg azután férje borzalmas rémtettével járó izgalmak újból beteggá tették. Férjét több ízben meglátogatta a steini fegyházban s egy alkalommal annyira meghűlt, hogy *viesszesett régi betegségébe.* A tragikus véletlen következtében ugyanakkor vették a nagybeteg Matuskánét kórházba, amikor férjét Budapestre hozták. A beteg asszony azóta állandó lázizgalomban élt s állapota mindjobban súlyosodott. Az utóbbi napokban *gennyes tüdőgyulladás* lépett fel s az orvosok már lemondtak életéről. *A haldokló Matuskáné kedden hajnalban felvette az utolsó kenetet. A halál kedden délben következett be.* Matuskáné halálos ágya mellett ott volt egyetlen gyermeke: *a 13 éves kis Gabriella.* A kislány most minden támogatás nélkül maradt magára Bécsben. A jölelki szomszédok gondozzák, míg a hatóságok

majd valószínűleg intézkednek elhelyezéséről. *Matuska* Szilveszter budapesti kihallgatása egyébként még mindig folyik.

Kitüntetett gazdasági cseléd. *Salamon-Földi* József gazdasági cselédet, aki *Ménfő* községben ötvenkétéve szolgált a Bezerédj-uradalomban, a földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. A kitüntetést *Csomaz* Béla dr. főszolgabíró adta át a gazdasági cselédnek.

Egy különös londoni foglalkozás. Az ébresztőórák, villamos szárnyon repülő, benzintűzzel fűtött korszákból meseszerűnek tetszik ez az itt feljegyzett különös londoni foglalkozás. A *Smith*-család tagjai üzik. Amikor dereng a hajnal, végigvonulnak az utcákon s vékony fuvócsövekből *bojgókat* repítenek azoknak az embereknek az ablakaira, akik *előfizetnek*, hogy ilyen módon ablakzörgetéssel felköltessenek. Ez az eredeti foglalkozási ág azonban már kihalóban van, mert a *Smith* házaspár egyetlen fia a háboruban elesett, a szülők pedig már előregedtek.

Husz gyermek halála egy autószerencsétlennél. A franciaországi Maas völgyében az elmúlt héten borzalmas autószerencsétlenség történt. Egy zsufolt autóbusz a folyóba zuhant s *husz apró gyermek* az *árba* veszett. *Namurból* reggel egy nagyobb csoport iskolásgyermek — lehetnek vagy harmincan — egy autóbuzson kirándulásra indult a *Maas* völgyébe, *Dinant* irányában. A kirándulásról hazatérőben az autóbusz a *Maas* partjába épített töltésen *megegyezett, farolni kezdett és áttörve az országút korlátját, a folyó rohanó árrája* zuhant.

Apja vért ömlesztették át egy kislíu testébe. Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt az elmúlt héten *Bareika* állomáson. *Pappaert* József állomásfőnök nyolcéves *Tibor* nevű fia egy berakás alatt álló szerelvény alatt játszott. Az egyik kocsikereke mellett volt éppen a kislíu, amikor újabb vágont csatoltak a kocsisorhoz, amely megindult és néhány lépésnyi távolságra esuszott. A kocsikereke *a fiúcska mindkét lábát teljesen összeroncsolta és térdén alul az egyiket le is vágta.* Azonnal autóra tették a kislíut és a miskolci Erzsébet-kórházba szállították be. Itt rögtön műtétet hajtottak rajta végre, *egyik lábát térdén felül, a másikat térdén alul amputálták.* Alig fejezték be a műtétet, a kislíu elyengült, a pulzusa és szíverése kezdett kihagyni és csak egyetlen segítség látszott, ha *vérátömlesztéssel guarapítják életerejét.* Édesapja azonnal az orvosok rendelkezésére állott, mire fia mellé fektették a műtőasztalra és *átömlesztették a vérből.* Ezután egy kissé jobban lett a gyerek, úgy, hogy a rendőri bizottság ki is tudta hallgatni, majd újra elvesztette eszméletét és azóta sem tért magához. Az orvosok véleménye szerint állapota rendkívül súlyos.

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!!

PÁSZTORTÜZ

Szamosujvár, a haldokló örmény főváros.

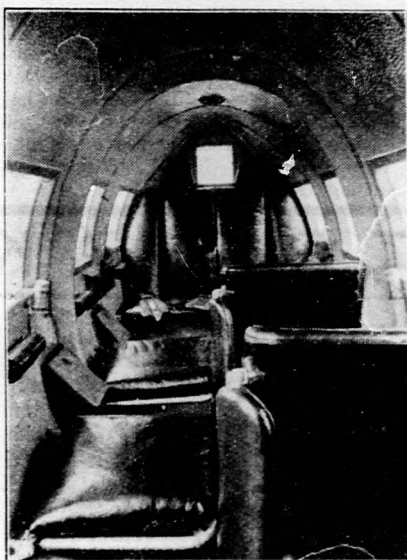
A régi Nagy-Magyarország nemzetiségei közül a leghivebbek közé tartoztak az — örmények. Kiss Ernő, Lázár aradi honvéd vértanu tábornok, Czetz ezredes és a többiek az 1848—49. évi szabadságharcból is hőiesen kivették részüket. Ezek a nagyszerű kereskedők, gazdálkodók egykor Erdély leggazdagabbjai voltak és a századok alatti beolvadások folyamán fenntartás nélkül csatlakoztak hozzánk. Erdély mostani oláh megszállása alatt sem mások. Annál fájdalmasabb jelenteni, hogy Szamosujvárott, az egykori kincses, gazdag örmény fővárosban ma már nemcsak vagyoniilag szegényedett el az üzletkötések lehetőségeinek megszűnése miatt az elszigetelt magyar örménység, hanem lélekszámában is kihalóban vannak.

Annál meghatóbb, hogy a magyarságukban a változott helyzet és a sok nehéz nyomás dacára rendületlenül kitartanak és éppen az egyik vezetőjük mondotta:

— Nincsenek itt már örmények, kérem, csak magyarok! . . . Örményvallás a még van! De mi már csak magyarok vagyunk! . . . A legutóbbi választáson is a magyar pártra szavaztunk! — A másik, csufosan bukott pártot ugyanök nevezték el „kiflis párt”-nak.

Az elmúlt esztendőben a szamosujvári örmények közül tizenötven haltak el s csak egyetlenegy születés volt. Ez időszereint Szamosujváron mindössze hétszáz örmény él, holott husz év előtt még ezerszáztizenegy volt a hivatalos lélekszámuk. A születések rohamos csökkenése következtében az örmény elemi iskola első osztályába már egyetlen gyermek sem iratkozhatott be, noha az iskolájukra nagy súlyt fektetnek. Ugyhogy, amikor az oláhok a városi iskolát kötelezték, hogy benne vagy örményül, vagy oláhl tanítsanak, nagy áldozatokkal felállították az örmény katolikus iskolát, melynek azonban a növendéklétszáma évről-évre apad s jelenleg csak negyven tanulójuk van.

A szamosujvári pusztuló örménység lelki vezére, a rajongva szeretett Kapatán Márton dr. főesperes. A régi nevezetes örmény családok közül bárha megcsappant vagyonnal, most is Szamosujváron élnek az Ajan, Esztegár, Florián, Negrucz, Pap, Duha, Sahin, Kheul, Bocsánczi, Govrig, Urmánzi, Pongrácz, Perint, Bátrin, Bárány és Tarisznyás családok. Több már alig is kerül a régiék közül. Az Ázsiából nemrég beköltözött tizenöt örmény család kissé felfrissítette a lankadozó örményvért, mint Olajos Domokos erdélyi barátunk írja, de

A legújabb német Junkers utasszállító repülőgép kabinja.

már ezek is megtanultak magyarul és inkább vegyes házasságokat kötnek.

A hatalmas kéttornyú örmény templom, a világhírű „Rubens” festményével ugyan uralja még mindig a várost, de már Szamosujvár legnagyobb, leggazdagabb utcájában, a Viz-utcában, ahol századokon át a leggazdagabb örmény családok laktak s másnak itt házat soha át nem engedtek, ma mindössze csak három örmény háztulajdonos van. A többi örmény kuriába idegenek ültek be. Az oláhok előbb gazdaságilag tették tönkre az örmény-magyar Szamosujvárt, midőn a különböző exportrendelésekkel megölték a kereskedelmét. Majd az intézményeitől fosztották meg, hogy falusorba süljedjen az ősi királyi kiváltságolt — Parior! — Azaz „jónapot” örményköszöntés is ma holnap elnémul itt!

MÓRICZ PÁL.

Lángol a mező.

Lángol a mező, itt ül a szent áhitat,
Rám kacsint a buzakalász sárga feje,
Virággal díszitem fehér kápolnámat,
Itt a lelkek fenséges rózsáligete.

▲ki akarja, itt bibor tüzet szíthat
S vethet drága jószágot szent
majálison,
Téphet margarétát szép csillagok
alatt,
Nagy vérzapporral elvert magyar
ugaron.

Lángol a mező, benne pacsirta
szónokol,
Itt valóra válik minden színes álom.
Aki akar szüretelhet drága kegyet
S ülhet fényruhát, mert itt van az
uj Sion.

Irtá: KÁPOSZTA FERENC.

Hat ház leégett Sajószentpéteren. Sajószentpéter községben július hó 5-én óriási tüzvész dühöngött, amely az egész falut elpusztulással fenyegette. Dél előtt tizenegy óra felé Andó Lajosné földműves feleségének a sajószentpéteri Fő-utca egyik közepén lévő zsuppfődeles háza kigyulladt. A tüzet az első pillanatokban nem vették észre, mert a házban csak Andó István volt otthon, aki aludt és csak arra ébredt fel, hogy körülötte már minden ég. A szomszédok az utolsó pillanatban kimentették Andót az égő házból, de ekközben már a következő öt házra is átharapóztak a lángok. Azonnal nekiláttak a mentésnek és délután hat óra felé sikerült lokalizálni a tüzet, ekkor azonban a hat ház már teljesen porig égett. Sok kisebb állat égett benn és a mentésnél egy ember füstmérgezést szenvedett.

Franciaország magyar vízimadár tojás vásárol. A franciák most érdekes kéréssel fordultak a magyar kormányhoz. Mivel Franciaországban kipusztulófélben vannak a vízimadarak, a vizekben, tavakban gazdagabb Magyarországról szeretnének vízimadár tojásokhoz jutni, melyeket azután az öleletes franciák keltezőgépek segítségével költetnének ki.

Mesterhegedű ezüstözött fémlemezből. Egy német hegedűkészítő mester a hegedűkészítéshez új anyagot talált fel. Ezüstözött rézlemezből készített olyan hegedűt, amelynek hangvezetési képessége azonos a nagy hegedűkészítő Stradivarius mester csodaszerszámaival. A hegedű nyaka és a hurtartó a régi szokott anyagból készül, csupán a hegedűtestet állítják össze ezüstözött fémlemezből.

Arany- és ezüstpénzek ára 1933 július hó 10-én.

Ezüstpénzek: Egy darab egykoronás: 30 fillér; régi egyforintos: 80 fillér; ötkoronás: 1 pengő és 52 fillér; kétkoronás: 60 fillér.

Aranypénzek: Egy darab huszkoronás arany: 34 pengő és 70 fillér; Napoleon-arany: 34 pengő.

14 karátos tórtarany (gyűrű, fülbevaló, stb.): grammonként 3 pengő és 5 fillér.

Színarany kilogrammja: 5420 pengő.

Színezüst kilogrammja: 78 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Lugasszőlőt mikor és hogyan kell metszeni? (1855. sz. előfizető.)

Felelet: A lugasszőlő metszésére számos eljárás van. Egyike a legjobbknak az úgynevezett Thomery-lugas. Itt a lugasszőlő vízszintes lécei 30—40 centiméterre legyenek egymástól. A tőkék egymástól 1 méter távol álljanak. Az első tőke a lugasszőlő legalsó lécsorán adjon egy-egy két méter hosszúságú kart, a második tőke a fölfelé következő második lécsorán és így tovább. Amint a tőkék nevelésével a kifejlött lécsort elértük, a legfelső rügyekből két hajtást nevelünk, melyek nyáron át függélyesen növekednek, a jövő tavasszal azonban vízszintesen kikötött rüggyel kihajtanak s a jövő tavasszal a belőlük származott vesszőket 2—2 szemes csapokra metszük s tovább is azután mindig a kétszemes csap alsó hajtását nevelve ugarnak. A vízszintesen kikötött vesszők tehát megmaradnak állandó lugaskarnak,

a vesszőnek azonban csak a felső rügeit hagyjuk meg, az alul került rügeket eltávolítjuk. A metszést tavasszal, kitakarást után szokták eszközölni.

Kérdés: Az építőmester rosszul építette meg a házamat, ezért bizonyos összeget visszatartottam. A szakértőbizottság megállapította a hiányokat, azonban azok értékét oly kis összegben becsülte meg, hogy azért a kijavítást senki sem vállalja. Mit tegyek? (1885. sz. hű előfizető.)

Felelet: Küldje el a szakértői véleményt felülvizsgáló végett a mérnöki kamarához (Budapest, VIII., Seitovszky-tér 2.) és ennek utmutatása alapján javíttassa ki a hibákat és amennyiben ez a visszatartott összeget meghaladja, a különbözetért az építőmestert perelje be.

Kérdés: 1. Hol és milyen áron kaphatók az alább felsorolt könyvek? Banke Antal: „Takarmányozás”; Banke Antal: „Állattenyésztés”; Banke Antal: „Állatbonctan és élettan”; Fodor Ferenc dr.: „Földrajz”; Kövessy Jenő: „Számolás és mérés a mindennapi életben” 2. Hol és milyen áron kaphatók beteg állat ápolással, kertészeti növényekkel, fizikával, valamint helyesírással foglalkozó könyvek? (B. J., Nagykálló.)

Felelet: 1. A felsorolt könyvek pesti üzletekben kifizethetők. Forduljon közvetlenül vidéki kiadókhoz, talán ott még kaphatók és a kért felvilágosítást megadják. 2. Ajánljuk Lukács Andor: „Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél.” Ára 2 pengő. Bittera: „Általános növénytermesztés.” Ára 8 pengő. „Magyar Tudományos Akadémia helyesírási Szótára.” Ára 80 fillér. Fizika tankönyv árai 3—3.50 pengő között váltakoznak. A felsorolt könyvek kiadóhivatalunkban, ár és portóköltés beküldése mellett, kaphatók.

Kérdés: 1. Mennyit ér 1893-ban vert egy darab egy koronás, valamint 1894-ben készült egy koronás, 1900-ban vert öt koronás, 1847-ben készült Mária Terézia huszas, 1859-ben vert egy forintos 2. Egy darab papír szerb öt dináros mennyit ér? 3. Hadirokkant vagyonok, fiaimat szeretném tovább taníttatni, hogy forduljak? 4. 20—40 hold körüli állami bérletet szeretnék kapni, mit tegyek? 5. 1928-ig 50 százalékos hadirokkant voltam, az akkori felülvizsgálás alkalmával a járási orvos csak 25 százalékos rokkantságot állapított meg, hova forduljak felülvizsgálatért? (95 Szabaton.)

Felelet: Kísérje figyelemmel — Arany és Ezüst pénzek ára — című rovatunkat, melyben a kért felvilágosítást megkapja. 2. Kivonták a forgalomból, értéke nincs. 3. Érdeklődjék a honvédelmi minisztérium hadirokkant-osztályán, gróf Hadiklaktanya, I. ker., Horthy Miklós-ut 24—26. szám. 4. Állami bérletet nyilvános versenytárgyaláson szoktak kiadni, ezek a tárgyalások rendszeren őszkor szoktak lenni. 5. Felülvizsgálattal forduljon a honvédelmi minisztériumhoz.

Kérdés: 1. Svábbogár irtószert szeretnék házilag előállítani, milyen anyagokat használnak összetételül? 2. Mivel irthatom ki pincében gyakran előforduló nagytestű csupasz eszégát? (K. B., Budapest.)

Felelet: 1. Vegyen 50 százalékos boraxport, 25 százalékos porcukrot és 25 százalékos lisztet, ezt keverje össze s az így nyert port hintse széjjel, amerre a svábbogarak járnak. Vagy vegyen egy zománcos mély edényt s abba állott sört öntsön, az edény falához kívülről pálcikákat alkalmazzon,

hogy a svábbogarak az edénybe tudjanak jutni. 2. Hintszen széjjel pincéjében égetett mézport, vagy porrá oltott meszet s ezek az anyagok a eszégát elpusztítják. Másik módja összegyűjtésüknek, ha korhadtt fadeszkát, káposztalevelet, vagy tökhéjat helyez el több helyen esténként s ezekre összegyűlt eszégát a reggel folyamán elpusztítja.

T R É F Á K

Móricza felel.

A történelem és földrajz tanára felteszi az iskolában ezt a kérdést:

— Ki tudná nekem megmondani, hogy az összes tantárgyak közül miért kell éppen a történelem és a földrajz megtanulására nagy gondot fordítani?

— Azért, — feleli Móricza — mert ha az ember felnő, könnyen meg tudja fejteti a keresztrejtvényeket.

Az élő vekker.

Két jóbarát találkozik egy órási-üzlet előtt.

— Bemegyek ide az üzletbe egy vekkerórát venni, — mondja az egyik — mert olyan mélyen alszom, hogy reggel sohasem tudok felkelni.

— Látod, — feleli a másik — nekem nincs szükségem vekkerre. Van egy négyhónapos fiam, az minden reggel felébreszt az ordításával.

A barátja elgondolkozik egy darabig, aztán így szól:

— Jó, jó, de hogyan állítod be?

Miért nem kell kályha?

Egy ferencvárosi bérkaszárnya kapujában cédula lóg ezzel a felirással: „Ágy kiadó.”

Egy italos ember bemegy a jelzett lakásba, ahol egy asszonyosság megmutatja neki a kiadó ágyat.

— Kályha nincs? — kérdi az érdeklődő.

— Nincs, de nem is szükséges, — feleli az asszonyosság — pont maga mellett fekszik egy lakóm, annak láza van.

A szennai főjegyző vendéglátása

A somogyi Szenna községnek híres, jókedélyű főjegyzője volt Busa Antal. De nemcsak jóhumoru, de szíves vendéglátó ember is volt. Az egyik szűk esztendőben azonban, amikor nyolc hold földjén négy mázsa búzája termett, — Noszlopy Aba Tihamér közlése szerint — a jegyzői lak kapujába következő feliratu táblát szegezte ki:

Nyolc hold földön

Négy mázsa buza!

Vendégeket nem fogadok:

Busa.

Mit hoz fel a védelmére?

A marosvásárhelyi törvényszék elé — még a régi jó magyar időkben — vádoltként került egy veredős, ke-

mény székeley legény. A bíró felvetette azt is, hogy „mit tud felhozni a védelmére?”

Amikor a góbé csak némán fészkelődött, a bíró újból megismételte a kérdést, amire azután székeley atyánkfia a hosszas biztatásra végül így felelt:

— Hát, instálom... Ha már muszáj, leszaladok tüstént s kiveszem, felhozom majd a — kocsilócsót!...

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

régi hossz mérték halfajta bányaváros
(a=i) (t=r)

(Beküldte Rózsa György Somogyacsáról.)

2. Szórejtvény.

János J 1

(Beküldte Tarr János Egerágról.)

3. Szórejtvény.

Ir „Ecce homo” csonban van D &

(Beküldte ifj. Csokmány Nagy József Kaposszentbenedekről.)

4. Szórejtvény.

ülnek rája nézz
(—s)

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihályfáról.)

5. Pontrejtvény.

M. g. r. t. a. u. a. a. á. z

(Beküldte Boda István Törökszentmiklósról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 32-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: Lesz még jobb jövőnk.
2. Szórejtvény: Háromfa. 3. Szórejtvény: Sorsildözőtt. 4. Szórejtvény: Etelköz.
5. Pontrejtvény: Ha még egyszer azt üzeni stb.

Megfejtették: Szécsi István, Tózsér Pista és Malvinka, Percze Rókus, Dunavecei Hangya, Szemenyei János, Lőke József, Böresök Bálint, Vargha Anna, Günther Ferenc, Szekeres László, Nagy Sándor, Mészáros István, Nagy Gábor, Szűcs József és László József.

Jutalomkönyvet nyertek: Tózsér Pista és Malvinka (Kondó) és Nagy Gábor (Erzsébetfalva.)

A 27-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (32)

— Én nem alkudtam, sőt kétszer annyit adtam neki, mint kért.

— Ez helyes.

— Én magam diktáltam neki a táviratot, melyet a detektivnek küldött. Egyébként teljesen megbízik benne a detektiv és így alkalomadtán felvilágosításokkal szolgálhat nekünk.

— Nem szorulunk rá, mert amit Cardon csinál, az rám nézve közömbös, vagy legalább is nem veszélyes. Biztos lehetek tehát benne, hogy ő a találka helyét és idejét tudja? És hogy az alezredes mit sem tud a detektivről?

— Nem is sejti. A jó alezredes különben is olyan rövidlátó!

— Igen, — válaszolta a professzor — ő legalább is hiszékeny és becsületes természetű és ez fogja tönkre tenni. Igazán sajnálom őt. De senki sem kerülheti el sorsát. Nincs kimélet. Amit én akarok, az olyan nagyszerű, hogy mindent és mindenkit fel kell áldozni érte.

Gilió doktor felállott:

— Én elvégeztem a küldetésemet?

— Igen.

— Tehát mehetek?

— Ha akar.

Gilió doktor felhuzta a keztyűjét és az ajtó felé indult.

— Én tudom, hogy mit akar ön, Davis professzor, — mondotta visszafordulva. — Az embereket akarja megrontani.

— Téved, Gilió doktor, — válaszolt hidegen a professzor. — De most hagyjon magamra. El ne felejtse azonban, hogy velem senki sem dacolhat.

— Tudom. Isten vele.

Gilió dr. kiment. De alig tette be maga után az ajtót, a professzor visszahívta.

— Az ujságok! — mondotta. — Remélem, nem feledte el befolyásolni az ujságokat?

— Nem, — válaszolta Gilió — mindenről gondoskodtam.

Davis professzor ismét egyedül maradt. Tehetetlenül nyult el nyugvószékében.

— Milliók és milliók, — morgogta magában.

Az órára nézett.

— Már itt kell lennie annak az embernek.

Ekkor kopogtak az ajtón.

— Tessék, — kiáltott a professzor és egy fiatalember lépett be, kinek arca sápadt és szomorú volt.

— Szép, hogy eljött, már vártam. Magával hozta a készüléket?

— Igen, professzor ur, itt van.

— Önnek anyjáról és hugairól is gondoskodnia kell? Szóval rendkívüli kötelezettségei vannak velük szemben, mert az ön szerencsétlensége őket is nyomorba rántotta?

— Igen, — válaszolta a fiatalember — de honnan . . .

— Azt bizza rám. Alkalmat adok önnek, hogy mindent jóvátehesen.

A fiatalember felsóhajtott:

— Hogyan köszönjem ezt meg?

— Ugy, hogy az én nevem senki előtt ki nem ejti.

— Anyám előtt sem?

— Ő előtte legkevésbé.

— Ha akarja, természetesen megteszem.

— Itt van önnek készpénzben tizezer frank. Tessék. Nem kell nyugtázni. Itt pedig egy csekkönyv. Az állami bankban ugyanannyi áll az ön rendelkezésére.

— De hiszen ez tulságosan sok. A készülék nem ér annyit.

— Fel lehet vele fogni nagyobb távolságról is a beszédet, a vonalakról?

— Igen, de . . .

— Akkor bizza rám, hogy mennyire értékelem. Isten vele, fiatal barátom és ne feledje el feltételeimet. Ha szükségem lesz valamire, ismét önhöz fordulok. Most elmehet. Nem, ne köszönjön semmit! Isten vele.

A professzor kezével bucsut intett s ezzel mintegy kiteszkolta az ajtón a mérnököt.

Amint ismét egyedül volt, egyszerre átalakult. Felugrott a karosszékéből, mintha bénasága hirtelen meggyógyult volna, pontosan megvizsgálta minden ajtót és elrekesztelte azokat. Ezután egy széket állított az ablakhoz és fűgén, ügyesen, mint valami fiatalember, felállt az ablakpárkányra. A kis készüléket, melyet az előbb hozott neki a mérnök, egy hosszú, összecsavart dróttal hozzáerősítette a telefonközpontból kiinduló egyik hurokhoz.

— Igy, — mondotta magában — most tovább folyhat a munka.

IV.

Cardon felfedezése.

Cardon dolgozószobájában az íróasztalánál ült. Előtte volt egy halom estilap, mi az előbb érkezett. Elolvasta a szerencsétlenségekről gyilkosságokról, lopásokról szóló híreket, a „Művészet és Irodalom“ rovatot, elolvasott egy börzehírt valami részvénytársaság, a „Nyugatindiai Kereskedelmi Társaság“ megalakításáról, mely a világ legnagyobb magánvállalata lenne. Eljutott a lóversenyrovatig is és ekkor szeme, elől, egy vastag betűkkel feltűnően nyomott cikket akadt meg ismét, mely különösképen érdekelte.

Óriási arányú kémkedési bűnyben nyomoz a rnedőrség.

— A legnagyobb óvatosságra van szükség. — A háborus hírek, szerencsére, alaptalanok.

A tudósítás szerint a kormány attól fél, hogy néhány katonailag fontos okmány a szomszéd állam kezeibe jutott. Megfigyelték, hogy az ország katonai ügyei iránt az utóbbi időben mind jobban érdeklődnek az idegen hatalmak. Már háborúról is beszéltek, de szerencsére ezek a hírek korainak és tulzottnak bizonyultak.

Az ujság — a címekkel ellentétben — ezeket a vad híreket a legautentikusabb forrásból nyert értesülése szerint megcáfolta. Az, hogy a Rexberg-erőd előtt néhány idegen hadihajót láttak nyugati irányban haladni, még nem jelent semmit. Ez máskor is gyakran megtörtént és emiatt még semmi ok sincs a nyugtalanságra.

— De minden körülmények között — végződik a cikk — jó lesz, ha a kormány, mely soha semmiféle alapos óvintézkedést nem tett, nyitva tartja a szemét és fülét és ilyenirányu utasítást ad a diplomataknak is. Különben a parlament lesz kénytelen erre figyelmeztetni a kormányt.

Cardon félretette az ujságot. Zavaros gondolatok kergették egymást az agyában.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak július hó 12-én.

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza, tiszai 76 kg-os 13.00—13.45, 77-es 18.25—13.95, 78-as 13.50—14.15, 79-es 13.75—14.40, 80-as 13.85—14.50, felsőtiszai, 76 kg-os 12.55—12.75, 77-es 12.70—12.90, 78-as 12.85—13.10, 79-es 13.05—13.25, 80-as 13.20—13.40, jászszági, 76 kg-os 12.65—12.85, 77-es 12.80—13.00, 78-as 12.95—13.20, 79-es 13.15—13.35, 80-as 13.30—13.50, fejérmezei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 12.50—12.70, 77-es 12.65—12.85, 78 kg-os 12.70—13.05, 79-es 13.00—13.20, 80 kg-os 13.15—13.35. Pestvidéki rozs 6.20—6.30, egyéb 6.20—6.30, takarmányárpa I. 7.90—8.10, II. 7.65—7.85, zab I. 8.00—8.15, II. 7.95—8.05, tisztántúli tengeri 7.85—7.95, egyéb 7.85—7.95, korpá 5.20—5.25, 8-as tiszt 7.80—8.00 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 11.45—11.46, márciusra 12.66—12.68. Rozs augusztusra 6.20, októberre 6.88—6.90, márciusra 7.90—7.95. Tengeri júliusra 8.36—8.38, augusztusra 8.44—8.45, szeptemberre 8.93—8.94 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magermező és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Biborheremag irányzata megszállt, az áremelkedés által az üzlet megélékülést és eladók nagyobb számban jelentkezők. Mák: Az irányzat lanyha, a terméskilátásra vonatkozó értesítések továbbá is igen kedvezők, nagy tételeket ajánlanak. Szószósbükkönyért magas árakat fizetnek, a forgalom élénk, ellenben pannonbükkönynek és ősziborsónak ára alacsonyabb szinten mozog. Most vehető magvakból, pohánkára, muhar- és mustármagra a lefolyt héten is érkeztek rendelések. A tarlórépamag iránt szintén érdeklődnek. A budapesti ár- és értéktőzsde jegyzései 100 kilónként, budapesti paritásban: köles, vörös 5.50—6.00, száritott répaszét 8—8.25, bab, szokvány 10.25—11.00 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 6, borsóhéj 6, borsókorpa 6, buzakonkoly 5, konkolydara 6, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 9, repcepogácsa 8, rozskonkoly 5, rozskorpa 5.25, rozsosca, 5 rozstakarmányliszt 7, szójababpogácsalízst nagyban 20, szójababpogácsalízst kicsinyben 22, tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű, ó 4.20—5, elsőrendű, új 3.70—4.70, másodrendű, új 2.70—3.40, harmadrendű, csomagolásra 1.60—3.60, muharszéna 3.50—4.80, lucernaszéna 5—6, zabtakarmány 2.50, alomszalma, másodrendű 3.10—3.20 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Tenyészmarhák és jászokörök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másféléves üszök 36—40, másféléves tinók 36—40, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi, szópós, elsőrendű 72—80, kivételesen 82—83, másodrendű 65—71, harmadrendű 50—64

fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, gyenge 35, bika, legjobb 50—58, közép 40—45, tehén, legjobb 44—48, közép 38—43, gyenge 33 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 72—75, közép 80—82, nehéz 81—82, kivételesen 83 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 50, igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 170—380, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 120—400, öszvér 80, alárendelt minőségű 40—175, vágólóvak 30—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogas ürök, páronként 100 kg vagy azon felüli szuliban 40—45, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 40—45 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg sulylevonással.

Börpiac. Mult heti jelentésünk óta a budapesti nyersbörpiacra a tarka marhabőr ára 2 fillérről javult, a többi minőségé nem változott.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 08—10, tejszín 240—280, tejföl 120—160, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 240—280, szedett vaj 180—240, juhturó 150—240, juhsajt 150—200, trappista sajt 160—240, emmentáli 240—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke 0.70—2, tyúk 1.50—3 pengő darabonként. Lélt baromfi: Hízott lud és ruca 1.20—1.80, csirke 1.60—2.80, tyúk 1.30—1.60, hízott pulyka 1—1.30, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 5—7 fillér.

Zöldség. Sárgarépa, ujdonság, csomója 4—16, petrezselyem, zöldjével, ujdonság, csomója 2—16, zeller, zöldjével, ujdonság, darabja 2—6, kalarábé, zöldjével, ujdonság, darabja 1—4, karfiol 28—80, vöröshagyma, zöldjével, csomója 2—8, makói kg-ja 10—20, fokhagyma 20—50, csomója zöldjével 4—20, cékla 18—20, fejeskáposzta 16—32, kelkáposzta 14—32, fejesaláta, darabja 1—8, torna 30—160, burgonya, ujdonság kg-ja 8—16, ősz róza 10—12, nyári róza 10—14, Ella 7—10, kifli 16—20, champignon gomba 160—300, mezei csiperke 120—160, jánosnapiretek csomója 6—16, hónapos retek csomója 4—14, uborka, ujdonság 50—100, zöldpaprika, ujdonság, darabja 4—24, tök, főző, ujdonság 10—36, paradicsom, ujdonság 260—360, vajbab, ujdonság 50—80, zöldborsó 7—16, sóska 12—26, paraj 16—32, spárga 20—200 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Körte 35—40, cseresznye 20—140, meggy 20—120, málna 120—180, erdei szamóca 120—180, nemesített kerti eper 40—200, ribizli 26—80, egres 22—60, sárgadinnye, ujdonság 140—240, zöld dió 50—90, mandula, héjazott 400—700, zöld 40—50 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A tömegborok ára 1.60—1.80 pengő hl-kint és Malligand-fokonként. Gyöngyös vidéken a finomabb tételekért már 2 pengőt kérnek Malligand-fokonként, Nagykanizsán a nohás bor 1.40—1.50 pengőbe kerül Malligand-fokonként termelőpincében. Sopronban 13 és magasabb foku siller és vörösborkért 26—28 pengőt fizetnek hl-kint.

Szesz és szeszitalok. A szeszáruk változatlanok. A detailforgalom kisebb tételekre szorított és denaturált szesz 5

hordó vételénél 77 pengőn, 1 hordó vételénél 81 pengőn kelt el 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adó. *Gyümölcspalinka.* A gyümölcspalinkaüzletben a forgalom valamivel élénkebb és a kínálat gyébrebb volt. *Törköly* 2.60—2.65, *seprőpalinka* 2.80—2.85, *szilvórium*, *nyári áru* 3.70, *őnyári áru* 4, *ökék áru* 5 pengőn kelt el 10.000 literfokonként + 3% forgalmi adó. *Borpárlat.* Az exportálásra kerülő borkor feljavítására szolgáló borpárlat ára ismert feltételek mellett 38.41 pengő.

Fapiac. Fenyőfában hiány kezd mutatkozni. *Tüzifában* a forgalom nagyon gyenge, a termelők tartózkodnak az eladástól. Száraz bükkhasáb azonnali szállításra 275—280, száraz cserhasáb 235—240, gyertyánhasáb 240—245, ákáchasáb 220—230, friss bükkhasáb 240—255, őszi és téli szállításra 260—265 pengő budapesti paritásban. *Lombfában* az üzletmenet feltűnően gyenge, csak donga iránt mutatkozik számottevő érdeklődés.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1905—1945; dollár 392—402; kanadai dollár 386—406; hollandi forint 230.40—233.60; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehkorona 16.95—17.07; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.35—64.85; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 77.50—80.50 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, július hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Cegléd, Gyula, Hódmezővásárhely. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Érsekudkert.

Hétfő, július hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Győr, Heves, Jánoshida, Kecel, Mátészalka, Rakaca, Salgótarján, Szikszó, Tokaj, Vímend. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Nagyatád, Tüskevár. — *Kirakodóvásár:* Ózd, Tatabánya.

Kedd, július hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Salgótarján, Szentgát, Újpest. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Tamási. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádásd.

Szerda, július hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Abaujszántó, Hajdúnánás. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Rudabánya.

Csütörtök, július hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Hosszúhetény, Pátka, Szalkszentmárton. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bökönye, Körömend.

Péntek, július hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Szentes, Veszprém. — *Állatvásár:* Aszód.

Szombat, július hó 22-én. *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Szentgotthárd.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL.

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 JULIUS 16—22.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 16

9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. Szentbeszédet mond Koudela Géza dr., egyházzeneigazgató. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly püspöki másodlelkész. Utána: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Közreműködik: Závodszy Zoltán (ének); operarészletek, komoly zeneművek. 2: Gramofonlemezek; operariák. 3: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. Éber Ernő dr.: „Az új tejrendeletről”. 3.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 4.50: „Tábori előkészületek”. Helyszíni közvetítés a gödöllői cserkész táborból. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar; operettrészletek. 6.40: Surányi Miklós elbeszélése: „A zöld dragonyosok”. 7.10: Aradi Farkas Sándor cigányzenekara. 8.15: „Nyaralás”. Tarka rejtvenyest. Rendező Bánóczy Dezső dr. Utána kb. 10.15: Időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Lantos Jenő jazz-zenekara Vajda Károly énekszámával.

Hétfő 17

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Világhírű asszonyok. Lagerlöf Zelmá. 2. Az utazás illemtana. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Győző Amália és Lux József énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Oláh Lajos cigányzenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfelőrája. „Pázmány egyeteme”. 4: Beküldött állásajánlatok közlése. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Kirakat”. Urbányi János dr. előadása. 5.30: Gramofonlemez. 6.10: „A földgolyó a hitének tenyere”. Csűrös Zoltán előadása. 6.40: Ifj. Békéfi István és Szilágyi László

operettszerzői estje. Előadja Rökk Mária, Mocsányi László és Lakos Tibor. 7.50: Terményfőzések árak. 8: Szilárd János vídám csevegése: „Nyaralunk, nyaralunk”. 8.35: Magyar vonóségyes; komoly zeneművek. 9.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Károlyi Árpád cigányzenekara. 11: A Magyar Cserkészszövetség megbízásából Simon Pietró Impastari — Zilaly Endre olasznyelvű előadása. 11.15: „Filmvilág a mikrofon előtt”. Konferál Lakner Artur.

Kedd 18

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Olasz ég alatt. (Olasz elbeszélés). 2. Tréfás versek. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonlemez. Közben: 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: A Mária Terézia I. honvédelmi gyalogezred zenekara; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Megemlékezés Keleti Károlyról”. Elekcs Dezső előadása. 5.30: Biró Sándor zongorázik, Kálmán Mária hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor; komoly zeneművek. 6.30: „Császárlegenda”. Földi Mihály elbeszélése. 7: Országos Postászenekar; szórakoztató zene. 8: Terményfőzések árak. 8.10: Kamaraooperák a Sudlóban. Rendező Gyarmathy Sándor. Szünetben: Ütőverseny-eredmények. Utána kb. 10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Sándor cigányzenekara.

Szerda 19

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.15: Hírek. 10: 1. Részletek Csokonai „Dorottya” e. vig. eposzából. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás). Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfelőrája. „A Napkirály indása”. (Reaunur). 4: „Asszonygondok”. Ádám Éva előadása. 4.45: Időjel-

zés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Mándits-jazz. **6:** Péchy Blanka költeményeket ad elő. **6.30:** Grieg szerzemények. Budapesti Hangverseny Zenekar. **7.50:** Terménytőzsdei árak. **8:** „Ükapáink diáksorsa külföldön”. Asztalos Miklós dr. előadása. **8.30:** Lukács Sári énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Különböző nemzetek táncai. **9.10:** Időjelzés, hírek, versenyeredmények. **9.20:** Veres Lajos cigányzenekara az Ostende-kávéházból, Sárosy Mihály énekszámával. **10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** A Magyar Cserkészszövetség megbízásából F. I. Türekheimer, norvég cserkésztsízt angolnyelvű előadása. **10.45:** Gramofonlemez.

Csütörtök 20

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. Közben **9.45:** Hírek, **10:** 1. Magyar városok: Miskolc, 2. Kant gondolataiból. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Álástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Gramofonlemez. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Az almafa meséje”. Irta és felolvassa Gáthy Barnáné. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A halhatatlan sárkány”. Magyar Thoma István elbeszélése. **5.30:** Mursi Elek cigányzenekara. **6.40:** „Matrózok énekelnek”. Kertész József novellája gramofon illusztrációval. **7.20:** Terménytőzsdei árak. **7.30:** „Uj helyzet az európai uszó és vízipólo-sportban”. Dr. Balogh László alelnök előadása. **8:** Fischer Annie zongorázik; komoly zeneművek. **8.40:** A rádió külügyi negyed-órása. **9:** Helyszíni közvetítés a Beketow-cirkusból. **10:** Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. **10.15:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek. **Utána kb. 11.30:** Dénes József cigányzenekara.

Péntek 21

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszerű anyag. 2. Leves-receptek. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Gergely Ilus énekel, Lányi Margit hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor.

Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** A Mária Terézia 1. honvédegyalgezered zenekara; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfél-órása. „Pingvinek között”. **4:** A Magyar Cserkészszövetség előadása. Koszterszits József dr.: „A jamboree napilapja”. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongorázik. **5.30:** „Öreg gyerekek”. Ormos Gerő elbeszélése. **6:** Guttenberg György szalonzenekara. **6.40:** Móra László és Vályi Nagy Géza költeményekből adnak elő. **7.20:** Terménytőzsdei árak. **7.30:** Gramofonlemez. **8.15:** Időjelzés, hírek. **8.30:** Daljáték előadás a Studióból. „Az arany-szörü bárány”. Daljáték 5 felv. Irta Móra Ferenc és Kulinyi Ernő. Zenéjét szerzette Vincze Zsigmond. Rendező Kiss Ferenc. **Utána kb. 10.40:** Időjárásjelentés. **Majd:** Kiss Lajos cigányzenekara.

Szombat 22

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. **9.45:** Hírek. **11:** 1. Nagy emberek leveleikben. Deák Ferenc. 2. Tíz perc virág-ápolás. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Országos Postászenekar; szórakoztató zene. Közben **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Szervánzky-szalonzenekar; szórakoztató zene. **2.45:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** A Rádióélet meseórása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Budapesti Hangverseny Zenekar; komoly zene. **6:** „Tíz perccel lapzárta előtt”. Mihályffy Ernő riportja. **6.30:** Gramofonlemez. **7.30:** Terménytőzsdei árak. **7.40:** Mit üzen a rádió. **8.20:** Bura Károly cigányzenekara. **9.20:** Időjelzés, hírek, versenyeredmények. **9.35:** Szalonzene. Szünetben kb. **10.10:** Időjárásjelentés. **10.45:** Malcsiner Béla jazz-zenekara.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, július hó 16-án, délután
3 órától 3.45-ig: Gramofonlemez.

SZOMBAT, július hó 22-én, délután
7.40: Gramofonlemez. **Utána:** A hét eseményei.